İŞKUR

2013

BİNGÖL

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BİNGÖL ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

Raporu Hazırlayanlar

CEVDET BAYCUMAN (Koordinatör-Şef V.)

UMUT KESKİN (İş ve Meslek Danışmanı)

ALİ SAİT YOLCU (İş ve Meslek Danışmanı)

-2013-

SUNUŞ

Günümüzde işsizlik; ülkelerin gelişmişlik düzeylerine göre farklılık gösterse de bütün dünya için önemini sürdürmektedir.

İşsizlik, sadece ekonomik bir sorun olmanın ötesinde, toplumsal ve kişisel yönleri de olan bir sorundur. Gelişen teknoloji ve sanayileşme sonucu kalifiye işgücü ve istihdamın sorunlarını birlikte arttırmaktadır. Dolayısıyla işgücünün piyasadaki meslek edinme, meslek değiştirme ihtiyaçlarına hemen cevap verebilmelidir.

Bu amaçla, Bingöl ili işgücü piyasası analiz sonuçları, ilgili tüm kuruluşlarla paylaşılarak, işsizliğin en aza indirilmesi, nitelikli eleman sayısının arttırılması, aranan nitelik ve becerilere göre mesleki eğitim programlarının düzenlenmesi ve ilimiz ekonomik alanda cazibe merkezi haline getirilmesi düşünülmelidir.

Bu çalışmada emeği geçen başta Bingöl Çalışma ve İş Kurumu çalışanlarına ve desteğini esirgemeyen tüm kurum ve kuruluşlara teşekkür ederim.

İbrahim TAŞYAPAN

Bingöl Valisi

ÖNSÖZ

Dünyada yaşanan teknolojik ve ekonomik değişim ve gelişmeler ülkemizin ve ilimizin işgücü yapısını da doğrudan etkilemektedir.

Ulusal politikaların oluşturulmasında ülke genelinde yapılan İşgücü Piyasa Analizleri önem kazanırken, yerel politikaların oluşturulmasında yerel işgücü piyasası analizleri önemlidir.

Bu çalışma ilimizin işgücü piyasasındaki nitelik ve ihtiyaçlarını ortaya çıkaracak şekilde güncel durumu belirlemeye yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Sektör ve meslek sınıflamasına göre çalışan profili, açık iş durumu, açık işe talep edilen eğitim düzeyi ve mesleki beceriler, açık işlerin karşılanma yolları, ihtiyaç duyulan meslekler hakkında bilgi verilmektedir.

Bu kapsamda ilimin işsizlikle mücadele ve istihdam politikasının oluşturulmasında önemli katkılar sunacağına inanıyorum.

Çalışmamıza destek veren başta valimiz Sayın İbrahim TAŞYAPAN' a Çalışma ve İş Kurumu personelimize, işverenlerimize teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Mehmet Fesih GÜLER

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
TABLOLAR LİSTESİ iv
GRAFİKLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 5
BİRİNCİ BÖLÜM 7
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 7
İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 7
EKONOMİK VERİLER 7
NÜFUS GÖSTERGELERİ 123
EĞiTiM GÖSTERGELERİ 147
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 19
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 30
İKİNCİ BÖLÜM 44
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 44
AMAÇ VE YÖNTEM 44
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 47
AÇIK İŞLER 551
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 59
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 61
SONUÇ 66
KAYNAKÇA 70
EKLER 72
Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 72
Ek 2-A: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 75
Ek 2 - B: Tahmin ve Notasyonlar 75
Ek 2- C : Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012) 77
Ek 2- D : Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013) 78
Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 79
Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri 85
Ek 4- Diğer Tablolar 889

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Sektörlerin gayri safi katma değer içindeki payı,TRB1,%..... 8
Tablo 2. Sektörlere göre bölgesel paylar,TRB1,%..... 9
Tablo 3. Kişi başı Gayri Safi Katma Değer (GSKD),TRB1,TL-USD..... 9
Tablo 4. Kişi başı GSKD verilerinin bir önceki yıla göre artış oranı,TRB1,%..... 10
Tablo 5. Yatırım teşvik belgeleri, Bingöl, 2012..... 10
Tablo 6. Sektörlere göre yatırım teşvikleri, Bingöl, 2012..... 11
Tablo 7. Kamuya ait yatırımların dağılımı, Bingöl,2012..... 11
Tablo 8. Kurulan kapanan işyeri sayıları, Bingöl, 2011 ve 2012..... 12
Tablo 9. Yerleşim yerlerinin cinsiyete göre nüfus dağılımı, Bingöl..... 13
Tablo 10.Yaş aralığına göre nüfus dağılımı, Bingöl, 2012..... 14
Tablo 11. Eğitim durumuna göre nüfus dağılımı, Bingöl, %, 2012..... 15
Tablo 12. Yıllara göre net göç ve net göç hızı..... 16
Tablo 13. En fazla göç aldığı ve göç verdiği illerin sıralaması, Bingöl..... 17
Tablo 14. Eğitim seviyesine göre okullaşma oranı, Bingöl, 2012-2013..... 18
Tablo 15. Yerleşim yerine göre kayıtlı toplam öğrenci sayısı, Bingöl, 2012-2013..... 18
Tablo 16. Yerleşim yerine göre genel ve mesleki teknik liselerine kayıtlı öğrenci sayısı..... 19
Tablo 17. Eğitim durumu ve geniş yaş grubuna göre işgücü durumu,TRB1,Bin,2012..... 21
Tablo 18. Kayıtlı İşsizlerin yıllara göre dağılımı, Bingöl..... 30
Tablo 19. Kayıtlı İşsizlerin Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012..... 31
Tablo 20. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012..... 32
Tablo 21. İŞKUR'a yapılan başvuruların cinsiyete ve yıllara göre dağılımı..... 32
Tablo 22. İŞKUR'a yapılan başvuruların mesleklere göre dağılımı,%.....34
Tablo23. Açık iş oranının Mesleklere göre dağılımı, Bingöl, %.....35
Tablo 24. Kurs verileri 2012, Bingöl.....42
Tablo 25. Kurs türlerine göre işgücü yetiştirme kursları, 2012, Bingöl.....42
Tablo 26. İşsizlik sigortası Faaliyetleri, 2012.....43
Tablo 27. Eğitim durumuna göre işsizlik ödeneği başvurusu, 2012, Bingöl.....43
Tablo 28. Sektörlere göre işyeri dağılımı, %.....48
Tablo 29. Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı.....52
Tablo30. Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı,%,2013.....56
Tablo 31. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler BİNGÖL.....59
Tablo32. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Dağılımı.....61
Tablo33. Kısa ve orta vadede beklenen net istihdam değişiminin sektörlere göre dağılımı, Bingöl.....63
Tablo 34. Kısa ve Orta Vadede Net İstihdam Değişim Oranının Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Bingöl,%.....64
Tablo 35. Kısa ve orta vadede en fazla istihdam artışı beklenen meslekler.....65
Tablo 36. Kısa ve orta vadede en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler.....66
Tablo 37. Yıllara gör tarım ve tarım dışı istihdam artışı, bin kişi, 2008-2012, Bingöl.....68

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer içindeki payları, TRB1,% 8
Grafik 2. Kamu ait yatırımlarının dağılımı, Bingöl, 2012,% 12
Grafik 3. Yaş Bağımlılık Oranları, %, 2012 14
Grafik 4. Eğitim durumuna göre nüfus, % 16
Grafik 5. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, %, 2011 20
Grafik 6. Geniş yaş grubuna göre işgücüne katılım oranı, Bingöl, %, 2012 20
Grafik 7. Eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı, Bingöl, %, 2012 21
Grafik 8. Eğitim durumu ve geniş yaş grubuna göre işgücü durumu, TRB1, %, 2012 22
Grafik 9. Yıllar ve cinsiyete göre işsizlik oranı, TRB1, %, 2012 23
Grafik 10. Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranı, TRB1, %, 2012 23
Grafik 11. Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı,TRB1,%,2012 24
Grafik 12. Geniş yaş grubuna göre istihdam oranı, TRB1, %, 2012 25
Grafik 13. Eğitim durumuna göre istihdam oranı, TRB1, %, 2012 25
Grafik 14. Cinsiyete göre istihdam oranı, TRB1, %, 2012 26
Grafik 15. İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre İktisadi Faaliyet Kolları, TRB1,%,2004-2012 27
Grafik 16. İşteki Duruma Göre İstihdam,TRB1,%,2012 28
Grafik 17. Eğitim durumuna göre SGK ya kayıtlılık, TRB1, %, 2012 29
Grafik 18. Kayıtlı işsizlerin bekleme sürelerine göre dağılımı, 2012, Bingöl 30
Grafik 19. İşkura yapılan başvuruların eğitim durumuna göre dağılımı, Bingöl, % 33
Grafik 20. Yıllara göre açık iş sayıları, Bingöl 34
Grafik 21. Açık işlerin Kamu ve Özel sektör dağılımı 2012 35
Grafik 22. Meslek gruplarına göre açık iş oranı, 2012, % 36
Grafik 23. İktisadi faaliyet kollarına göre açık iş oranları, Bingöl, %, 2012 37
Grafik 24. Yıllara göre işe yerleştirme sayıları, Bingöl 38
Grafik 25. İşe yerleştirme sayılarının cinsiyete göre dağılımı, Bingöl,2012 38
Grafik 26. İşe yerleştirme oranlarının kamu ve özel sektör dağılımı, 2012, Bingöl 39
Grafik 27. İşe yerleştirmelerin eğitim durumuna göre dağılımı, 2012, Bingöl, % 40
Grafik 28. Meslek gruplarına göre işe yerleştirme oranları, 2012, % 40
Grafik 29. İktisadi faaliyet kollarına göre işe yerleştirme 2012, % 41
Grafik 30. Sektörlere Göre İşyeri dağılımı, BİNGÖL, % 49
Grafik 31. Sektörlere göre çalışan sayılarının dağılımları,% 49
Grafik 32. Sektörlere göre çalışan sayıları,BİNGÖL,% 50
Grafik 33. Meslek gruplarına göre çalışan sayıları,% 51
Grafik 34. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları,% 52
Grafik35. Sektörlere göre Açık işlerin dağılımı,%, 2013 54
Grafik36. Sektörlere göre açık iş oranları, Bingöl, %, 2013 54
Grafik37. Ana meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı,%,2013 55
Grafik38. Açık işlerin eğitim durumuna göre dağılımı,%, BİNGÖL 56
Grafik39. Açık işlerin beceri durumuna göre dağılımı,%, BİNGÖL 57
Grafik 40. Eleman temininde başvurulan yollar,% 58
Grafik41. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, 2013,% 60
Grafik 42. Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenlerine Göre Dağılım,%,2012 62

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bkz.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

2012 yılı sonuçlarına göre Bingöl ilinin %64,8'i çalışma yaşındadır. Bingöl ilinde nüfusun yerleşim yerlerinin dağılımı Türkiye ortalamasından farklıdır. Bingöl'de Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişi kırsalda yaşamaktadır.

Bingöl göç veren bir ildir. Net göç hızı yüzde -13,53'dür ve net göç 2011 yılına göre yaklaşık olarak iki kat kadar artmıştır. İlin işgücü piyasasına katkıda bulunacak olan nüfusu il dışına çıkarken, 15-39 yaş grubundan itibaren Bingöl'e geri dönüş yaşanmaktadır.

Bingöl ilinin yaş dağılımı da Türkiye ortalamasından farklılık göstermektedir. 0-14 yaş grubu ile çalışabilir yaştaki nüfus Türkiye ortalamasına göre daha fazla pay alırken, yaşlı nüfusun payı daha azdır. Bu dağılım sonucu yaş bağımlılık oranları da Türkiye ortalamasından farklıdır. Çocuk bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 8 puan üzerinde seyrederken, yaşlı bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 2,2 puan altındadır. Bunun sonucunda da Bingöl ili yaş bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 5,8 puan üzerindedir.

Eğitim durumuna göre nüfus Türkiye geneliyle paralellik göstermekte şöyle ki ilkokul, ilköğretim ve lise ve dengi okul mezunlarının payı diğer eğitim durumlarına göre daha fazladır bu durum hem Türkiye hem de ilde aynıdır. Bingöl de nüfusun %25,3 ü ilköğretim mezunu, %20,1 i ilkokul mezunu ve %17,8 i lise ve dengi okul mezunu olarak görülmektedir. Nüfus dağılımının en az olduğu öğrenim seviyesi ise doktora ve yüksek lisans mezunlarıdır.

Bölgesel olarak baktığımızda TRB1(Malatya, Tunceli, Bingöl, Elazığ) bölgesinde dikkati çeken önemli husus işsizlik oranının düştüğüdür. 2010 yılı verilerine göre bölgede işsizlik oranı % 11,9 iken bu oran 2011 de %10,2'ye ve 2012'de %8,5'e olarak gerçekleşmiştir. Bölgede işgücüne katılım oranı %50 iken İstihdam oranı %45,7 ile %45,4 olan Türkiye ortalamasına yakındır.

İlin yatırım teşviklerinden aldığı pay hem düşük hem de istikrarlı değildir. Yıllar itibariyle büyük farklılık vardır. Bingöl, toplam yatırım teşviklerinden aldığı pay 2007 yılında yaklaşık olarak % 0,1 iken 2011 yılında bu pay % 0,2'ye yükselmiştir. Bu pay ile Bingöl 81 il içinde 59. sırada yer almaktadır. İlin 2012 yılında yatırım teşviklerinden aldığı pay % 0,2 ile sabit kalmıştır. Bingöl ilinin 2012 yılı içerisinde aldığı yatırım teşviklerinde en fazla payı %47,3 ile hizmet, % 23,6 ile imalat , %19,7 ile madencilik ve %9,2 ile tarım sektörü almıştır.

Kendi kaynakları ile yatırım teşviklerinden ve kamu yatırımlarından aldıkları paylar illerin ekonomik gelişimlerini birlikte etkilemektedir. Bingöl ilinin açılıp kapanan işyerleri incelendiğinde ilde gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma oranlarının arasında belirgin bir fark olduğu görülmektedir. 2011 yılında kapanan işyeri sayısı 68

iken bu sayı 2012 yılında %39,7 azalarak 41 olmuştur. Şirketlerde ise devinim daha az yaşanmış, 2012 yılında kurulan şirketlerin %22'si kapanmıştır.

İşgücü Talebine ilişkin olarak 2013 yılı için yapılan araştırma sonuçlarına göre işyerleri en çok inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Her 100 işyerinin 48,8'i inşaat sektöründedir. Bu sektörü % 21 oranı ile toptan ve perakende ticaret sektörü ve % 8,8 oranı ile imalat sektörü takip etmektedir. Üç sektördeki işyerleri araştırmada cevap veren işyerlerinin dörtte üçünü oluşturmaktadır.

Çalışanların % 78,3'ü inşaat, idari ve destek hizmet faaliyetleri, imalat ve toptan ve perakende ticaret sektöründe yer almaktadır. En fazla çalışanı olan sektör % 49,4 ile inşaat sektörüdür. İnşaat sektörünü, %14,1 ile toptan ve perakende ticaret ve %7,8 ile idari ve destek hizmet faaliyet sektörleri takip etmektedir.

Sektörlere göre çalışan sayılarının cinsiyete göre dağılımına bakıldığında kadın çalışanların erkek çalışanlardan fazla olduğu tek sektör diğer hizmet faaliyetleri sektörüdür. İl geneline bakıldığında çalışanların %94' ü erkek %6'sı da kadın çalışanlardan oluşmaktadır.

İl genelinde yapılan araştırmada meslek gruplarında çalışan sayılarına bakıldığında ilk üç sırayı %24 ile nitelik gerektirmeyen meslekler ve sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, %19 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek gruplarında çalışanlardan oluşmaktadır. Türkiye gelinde ise ilk üç sırayı %19,7 ile tesis ve makine operatörleri, %18,9 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, %18 ile nitelik gerektirmeyen mesleklerde çalışmaktadırlar. İl de ve Türkiye genelinde ilk üç sırayı aynı meslek grupları oluşturmaktadır. Ayrıca ilde ve Türkiye genelinde en az çalışılan meslek grubu da yöneticilerdir

Meslek dağılımında çalışanların %8' i beden işçisi(inşaat), %5,9' u temizlik görevlisi, %5,8 'i ağır kamyon şoförü ve %5,4' ü de beden işçisi(genel) mesleğinde çalışmaktadır. Türkiye genelinde ise ilk sıraları %8,5 ile beden işçisi(inşaat), %6,2 ile i ağır kamyon şoförü ve %5,8 ile beden işçisi(genel) mesleği almaktadır. Hem il genelinde hem de Türkiye genelinde ilk sıralardaki meslekler benzerlik göstermektedir.

Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık[1] iş inşaat sektöründedir. Bingöl ilinde 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde işyeri sayısı en çok olan sektörler inşaat ve toptan ve perakende ticaret olmakla birlikte, çalışan sayısı itibariyle de aynı sıralamaya sahiptir. Açık işlerde ise bu dağılım değişmektedir. En fazla açık işin

[1] Açık iş yeni yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak bir pozisyon olarak tanımlanır. İşveren, bu pozisyon için, kurum dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif olarak adım atmaktadır ve daha fazla adım atmaya da hazırdır ve bu pozisyonu ya hemen ya da yakın bir gelecekte doldurmayı planlamaktadır. İşgücü talep araştırması kapsamında işyerleri ziyaret edildiğinde mevcut olan açık işler derlenmiştir.

olduğu sektör inşaat olmakta ve inşaatı imalat ve idari ve destek hizmetler faaliyetleri takip etmektedir. Açık işlerin %28,1'i inşaat, %18'i imalat, %17,5'i idari ve destek hizmetler faaliyetleri sektöründedir.
İlde açık iş oranı % 2,8'dir. Bir başka deyişle her 100 kişilik kadronun 97'si dolu, 3'ü doldurulmaya hazırdır.

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu hem Türkiye genelinde hem de Bingöl'de tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubundadır. Türkiye genelinde bu meslek grubundaki açık işlerin dağılımı %5,8 iken il genelinde bu oran %4,2'dir. İkinci sırada Türkiye de %5,5 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer alırken Bingöl'de ise %3 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek grupları yer almaktadır. Üçüncü sırada ise hem Türkiye'de hem de Bingöl'de hizmet ve satış elemanları yer almaktadır.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek Makineci (Dikiş) dir. Makineci(Dikiş) mesleğinin açık işlerde istenen meslekler içindeki payı Bingöl'de %18 iken Türkiye'de %7,9'dur. Bingöl'de Makineci(Dikiş) mesleğini sırasıyla Temizlik görevlisi, Aşçı ve Bahçıvan takip etmektedir.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. İşverenlerin çoğu talep edilen eğitim düzeyine fark etmez cevabını vermiştir. Fark etmez cevabını verenlerin oranı %47,1 iken bunu %17,9 ile genel liseler takip etmektedir.

Açık iş olan mesleklerde işverenlerin en çok talep ettikleri beceriler yeterli bilgi ile fiziksel ve bedensel yeterliliğe sahip olmaktır. Bu becerileri takım çalışması takip etmektedir. İstenen diğer beceri sıralaması ise şu şekildedir; iletişim ve ifade yeteneği, hesap yapabilme, sorun çözme, bilgisayar kullanma, proje tabanlı çalışma, satış ve pazarlama becerisidir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımında ilk üç sırayı inşaat(%41,6), toptan ve perakende ticaret(18,7) ve imalat(%14,4) sektörü almaktadır. Son üç sırayı da %0,3 ile madencilik ve taş ocakçılığı, %0,4'er ile bilgi, iletişim ve finans ve sigorta almaktadır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek gruplarına göre dağılımına baktığımızda Bingöl ilinde ilk sırayı %28,9 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar alırken ikinci sırayı ise %22,1 ile Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar gelmektedir bu sıralama Türkiye genelinde de aynı şekildedir. Daha sonra ise %18,1 ile Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları ve %16,5 ile Hizmet ve satış elemanları gelmektedir. Ayrıca Türkiye geneli ve Bingöl'e baktığımızda iki dağılım arasındaki en büyük farkın yöneticiler meslek grubunda olduğu görülmektedir

Temininde güçlük çekilen mesleklere baktığımızda ilk sıradaki Makineci(Dikiş) mesleğinin Türkiye genelinde de ilk sırada olduğu görülmektedir. %7,6 olan Makineci(dikiş) mesleğini Bingöl'de sırasıyla %7,1 ile İş makineleri operatörü, %5,7 ile Aşçı ve %4,2 ile Pazarlamacı meslekleri takip etmektedir. İl genelinde açık işlerdeki inşaat sektörünün payının fazla oluşu iş makineleri operatörüne olan ihtiyacı artırmaktadır.

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle Bilgi ve iletişim %22,2 olan NİDO[2], mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ise -7,6'dır. Kısa dönemde Bilgi ve iletişim sektörü genişlemeyi hedeflerken, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe yer alan işyerleri küçülme beklenmektedir. Lokomotif sektör olan inşaat sektöründeki net istihdam değişim oranı % -0,6 iken, Toptan ve perakende ticaret sektöründe %5,4'dür. İnşaat sektöründeki bu beklenti mevsimsel etkilerden kaynaklanmaktadır.

30 Haziran 2014 itibariyle net istihdam değişim oranı %8,7'dir. Orta vadede de en fazla büyüme bekleyen sektör %33,3 NİDO ile diğer hizmet faaliyetleridir. Kısa dönemde mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü küçülmeyi hedeflerken, orta vade de %11,5 NİDO ile genişlemeyi hedeflemektedir. Orta vadede hiçbir sektörde küçülmenin beklenmemesi dikkat çeken diğer bir husustur. Lokomotif sektör olan inşaat sektöründeki net istihdam değişim oranı %12,9 iken, idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe %4,3 tür.

Kısa vadede en fazla NİDO %33,7 ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubunda iken sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda % -4,3 küçülme beklenmektedir. Orta vadede Net İstihdam Değişim Oranı 8,7'dir. 30 Haziran itibariyle en fazla artış beklenen meslek grubunun kısa vadede azalma beklenen sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar olması dikkat edilmesi gereken husustur. Ayrıca nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanlarındaki net istihdam değişim oranının kısa(%33,3) ve orta vadede(%0) bu kadar farklı oluşu mevsimsel etkilerden kaynaklanmaktadır.

Hangi mesleklerin istihdamında artış ya da azalış olacağına dair öngörü sahibi olmanın en büyük faydası Aktif İşgücü Politikalarını bu mesleklere yöneltmektir. Bu sayede istihdamın artırılmasına ve işsizliğin azaltılmasına doğrudan katkı sunulmaktadır.

31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler incelendiğinde farklı mesleklerin ağırlıkta olduğunu görmekteyiz. İstihdam artışı beklenen mesleklerde mevsimselliğin etkisi görülmektedir. 30 Haziran itibariyle istihdam artışı beklenen mesleklerde İnşaat sektörünün ağırlığı görülmektedir. Her iki dönemde de sıralanan mesleklerde farklı olan mesleklerin fazlalığını mevsimselliğin etkili olduğunu göstermektedir.

[2] Net istihdam değişim oranları değerlendirilirken, gayrimenkul faaliyetleri sektöründe çalışanların toplam çalışanların sadece %0,1'i olduğu dikkate alınmalıdır.

GİRİŞ

Bingöl ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır. İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eş anlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında Bingöl ili için 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır. **Birinci bölüm,** ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Bingöl işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Bingöl işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele almakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte ilin işgücü piyasasını değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır. Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS 2 bölgeleri)[3] veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir. Bu durum Bingöl ilinin yer aldığı TRB1 (Bingöl, Malatya, Elazığ, Tunceli illerini içeren bölge) için de geçerlidir.

EKONOMİK VERİLER

İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir. Ekonomik veri setinin önemli bir bölümünü il ve hatta bölgesel bazda bulmak mümkün değildir.

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. TÜİK illerin milli gelir hesaplamasını 2001 yılından itibaren yayınlamamaktadır. Bu serinin yerine üretilmeye başlanan katma değer ve yıllara göre gelişimini gösteren istatistikler 2008 yılından bu yana üretilmemektedir. Son yıllara ait verinin eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.

[3] Bölgesel sınıflama üç düzeyden oluşmaktadır. İlk aşamada idari yapıya uygun olarak 81 il, 3.düzeyde bölge birimleri olarak tanımlanmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi yönlerden benzer illerin belirli bir nüfus büyüklüğü de dikkate alınarak gruplanması ile 26 birim 2. Düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır. Yine aynı kritere göre 2. düzey bölge birimlerinin gruplanması sonucu 12 birim 1. düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır.

Tablo 1: Sektörlerin gayri safi katma değer içindeki payı,TRB1,%

	TARIM	SANAYİ	HİZMETLER
2004	15,4	21,3	63,2
2005	18,9	20,6	60,5
2006	14,9	20,9	64,1
2007	14,3	19,9	65,8
2008	13,7	19,5	66,8

Kaynak:TÜİK,HİA

2008 yılını göz önünde bulundurduğumuzda Bingöl ilinin yer aldığı TRB1 bölgesinde Gayri Safi Katma Değer[4] itibariyle en büyük pay % 66,8 ile hizmetler sektöründedir. İkinci sırada % 19,5 ile sanayi yer almaktadır. Tarım sektörü, % 13,7 ile en az paya sahip sektör olmasına rağmen bölge Gayri Safi Katma Değeri içindeki payı Türkiye ortalamasından 5 puan daha yüksektir. (*Bkz. Tablo1, Grafik1*)

Grafik 1: Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer içindeki payları, TRB1,%

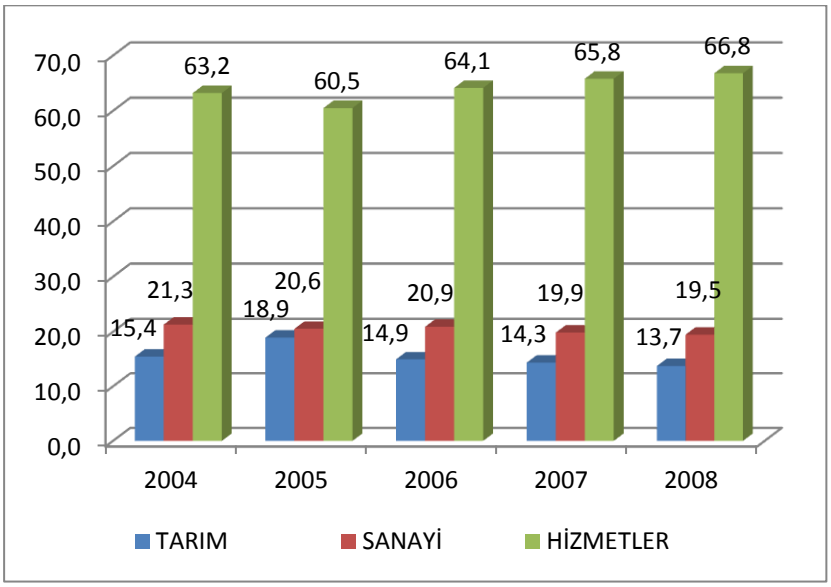

Kaynak:*TÜİK,HİA*

[4] İl ekonomisinin en önemli göstergesi olan İllerin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla değerleri 2001 yılından itibaren hesaplanmamaktadır. Bu serinin yerine üretilen Gayri Safi Katma Değer İstatistiklerinin en son yayınlanma yılı 2011 yılı olup, 2008 yılı değerlerini içermektedir. 2009 yılı değerlerine ilişkin veri seti henüz yayınlanmamıştır. Serinin başlangıç yılı 2004 yılıdır.

Tablo 2: Sektörlere göre bölgesel paylar,TRB1,%

	TARIM	SANAYİ	HİZMETLER
2004	2,0	1,0	1,4
2005	2,5	1,0	1,4
2006	2,1	1,0	1,4
2007	2,2	1,0	1,4
2008	2,2	1,0	1,4

Kaynak: ***TÜİK, HİA***

Bölgede sektörlere göre alınan paylarda sanayi ve hizmet sektöründe yıllar itibariyle herhangi bir değişiklik olmamıştır. Tarım sektöründe ise dalgalanmalar göze çarpmaktadır. (*Bkz. Tablo2*)

Tablo 3: Kişi başı Gayri Safi Katma Değer (GSKD),TRB1,TL-USD

	TRB1				
	2004	2005	2006	2007	2008
TL	4.320	5.057	5.557	6.297	7.066
USD	3.017	3.752	3.857	4.845	5.517
	TÜRKİYE				
	2004	2005	2006	2007	2008
TL	7.307	8.338	9.632	10.744	12.020
USD	5.103	6.187	6.686	8.267	9.384

Kaynak: ***TÜİK, HİA***

Bölgede kişi başı yaratılan katma değer 7.066 liradır. Bu değer ile bölge, kişi başına Türkiye'de yaratılan katma değerden % 41 daha az katma değer yaratmaktadır.

Gelişmişlik olarak baktığımızda bölgede en az gelişme gösteren sektör tarım, en fazla gelişen sektör ise hizmet sektörü olmuştur. Bunun sonucunda bölgede 2004 yılında % 15,4 olan tarımın payı 2008 yılında % 13,7'ye gerilemiş, % 63,2 olan hizmet payı % 66,8'e yükselmiştir. (*Bkz. Tablo3*)

Tablo 4: Kişi başı GSKD verilerinin bir önceki yıla göre artış oranı,TRB1,%

	TRB1			
	2005	2006	2007	2008
TL	17,1	9,9	13,3	12,2
USD	24,4	2,8	25,6	13,9
	TÜRKİYE			
	2005	2006	2007	2008
TL	14,1	15,5	11,5	11,9
USD	21,2	8,1	23,6	13,5

Kaynak: ***TÜİK, HİA***

Bölgede kişi başı GSKD verileri her yıl giderek artmasına rağmen bu artış oranındaki düzensizlik göze çarpmaktadır. Artış oranın bir önceki yıla göre en fazla olduğu yıl 2005 iken en az olduğu yıl 2006'dır. Türkiye genelindeki artış oranı bölge geneline göre daha düzenli oluşu dikkat çekmektedir. (*Bkz. Tablo4*)

Yatırım Teşvikleri

Tablo 5: Yatırım teşvik belgeleri, Bingöl, 2012

	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Bingöl	11	59	510
Türkiye	2.094	25.167	97.641

Kaynak: ***TÜİK, HİA***

İlin yatırım teşviklerinden aldığı pay hem düşük hem de istikrarlı değildir. Yıllar itibariyle büyük farklılık vardır. Bingöl, toplam yatırım teşviklerinden aldığı pay 2007 yılında yaklaşık olarak % 0,1 iken 2011 yılında bu pay % 0,2'ye yükselmiştir. Bu pay ile Bingöl 81 il içinde 59. sırada yer almaktadır. İlin 2012 yılında yatırım teşviklerinden aldığı pay % 0,2 ile sabit kalmıştır.*(Bkz.tablo5)*

Tablo 6: Sektörlere göre yatırım teşvikleri, Bingöl, 2012

Sektörü	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
HİZMETLER	36	144
İMALAT	18	258
MADENCİLİK	15	105
TARIM	7	33
Genel Toplam	76	540

Kaynak: ***TÜİK, HİA***

Bingöl ilinin 2012 yılı içerisinde aldığı yatırım teşviklerinde en fazla payı %47,3 ile hizmet, % 23,6 ile imalat , %19,7 ile madencilik ve %9,2 ile tarım sektörü almıştır. Alınan yatırım teşviklerinin istihdama yansıması ise farklı olmuştur. En fazla istihdam %47,7 ile imalat, %26,6 ile hizmet, %19,4 ile madencilik ve %6,1 ile tarım sektöründe olmuştur. Tarım sektörünün hem yatırım da hem de istihdamda son sırada olması dikkat çekmektedir. (*Bkz. Tablo6*)

Tablo 7: Kamuya ait yatırımların dağılımı, Bingöl,2012

TARIM	27.273
MADENCİLİK	568
ENERJİ	39.500
ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME	23.420
KONUT	1.373
EĞİTİM	53.238
SAĞLIK	6.700
DİĞER KAMU HİZMETLERİ	17.791
TOPLAM	169.863

Kaynak: ***TÜİK, HİA***

2012 yılında kamuya ait yatırımlarda alınan paylar sırasıyla %31,3 ile eğitim, %23,2 ile enerji, %16,1 ile tarım, %13,7 ile ulaştırma ve haberleşme, %10,4 ile diğer kamu hizmetleri, %3,9 ile sağlık, %0,8 ile konut ve %0,3 ile madencilik sektörü almıştır. (*Bkz. Tablo7, Grafik2*)

Grafik 2: Kamu ait yatırımlarının dağılımı, Bingöl, 2012,%

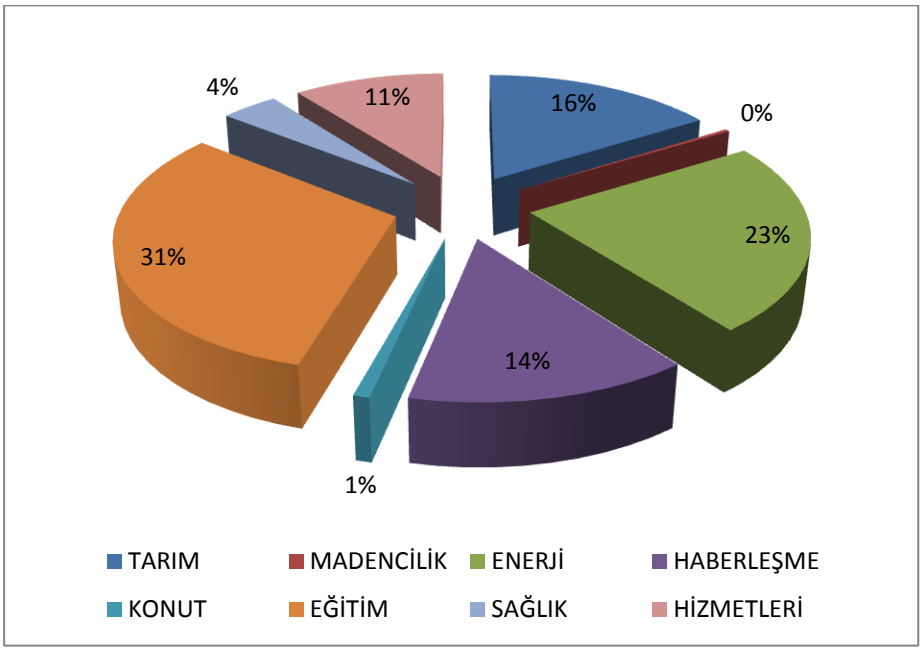

Kaynak: ***TÜİK, HİA***

Tablo 8: Kurulan kapanan işyeri sayıları, Bingöl, 2011 ve 2012

İL ADI	2012 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)							2011 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	Şirket	Koop.	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Koop.	Şirket	Koop.	Şirket	Koop.	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Koop.	Şirket	Koop.	Ger. Kişi Tic. İşl.
BİNGÖL	64	1	59	20	19	14	8	90	7	69	23	15	17	3	48

Kaynak: ***TÜİK, HİA***

2011 yılında kurulan işyeri sayısı toplam 166 iken bu sayı 2012 yılında %25,3 azalarak 124 e düşmüştür. Ayrıca 2011 yılında kapanan işyeri sayısı 68 iken bu sayı 2012 yılında %39,7 azalarak 41 olmuştur. Tasfiye edilen işyeri sayında ise değişiklik olmamıştır. (*Bkz. Tablo8*)

NÜFUS GÖSTERGELERİ

İlin demografik yapısı, yani çalışma yaşı nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi veriler işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardandır.

2012 yılı sonuçlarına göre Bingöl ilinin nüfusu 262.507 olup[5], ilde 134.570 erkek, 127.937 kadın yaşamaktadır. 15+yaş 185,002 bin kişidir.2012 yılı sonunda Bingöl de nüfusun %57,2 si il/ilçe merkezlerinde ikamet ederken 542,8 i belde ve köylerde ikamet etmektedir. (*Bkz. Tablo9*)

Tablo 9: Yerleşim yerlerinin cinsiyete göre nüfus dağılımı, Bingöl

	İl/İlçe merkezi			Belde/köy			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
2009	138574	72449	66125	117171	57926	59245	255745	130375	125370
2010	138069	70630	67439	117101	58101	59000	255170	128731	126439
2011	147081	77229	69852	115182	57418	57764	262263	134647	127616
2012	150166	78727	71439	112341	55843	56498	262507	134570	127937

Kaynak: *TÜİK, HİA*

2012 nüfus verilerine bakıldığında ilin nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu yaş arlığı %29,5 ile 0-14 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Bu yaş aralığını sırası ile %11,4 ve %10,1 ile 20-24 ve 15-19 yaş aralıklarının takip ettiği görülmektedir. Toplam nüfusta ise %51,2 ile erkek ve %48,8 ile kadın nüfusunun birbirlerine yakın olduğu görülmektedir.

Ayrıca cinsiyete göre yaş aralıklarına bakıldığında erkek ile kadın arasındaki farkın en fazla 20-24 yaş aralığında olduğu görülmektedir. (*Bkz. Tablo 10*)

[5] TÜİK; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları

Tablo 10: Yaş aralığına göre nüfus dağılımı, Bingöl, 2012

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
0-14	77.505	39.607	37.898
15-19	26.626	13.437	13.189
20-24	29.823	17.183	12.640
25-29	23.467	12.370	11.097
30-34	23.159	11.590	11.569
35-39	17.367	8.696	8.671
40-44	13.826	7.171	6.655
45-49	12.350	6.352	5.998
50-54	8.942	4.563	4.379
55-59	8.099	3.801	4.298
60-64	6.465	2.956	3.509
65 artı	14.878	6.844	8.034
Toplam	262.507	134.570	127.937

Kaynak: ***TÜİK, HİA***

Grafik 3: Yaş Bağımlılık Oranları, %, 2012

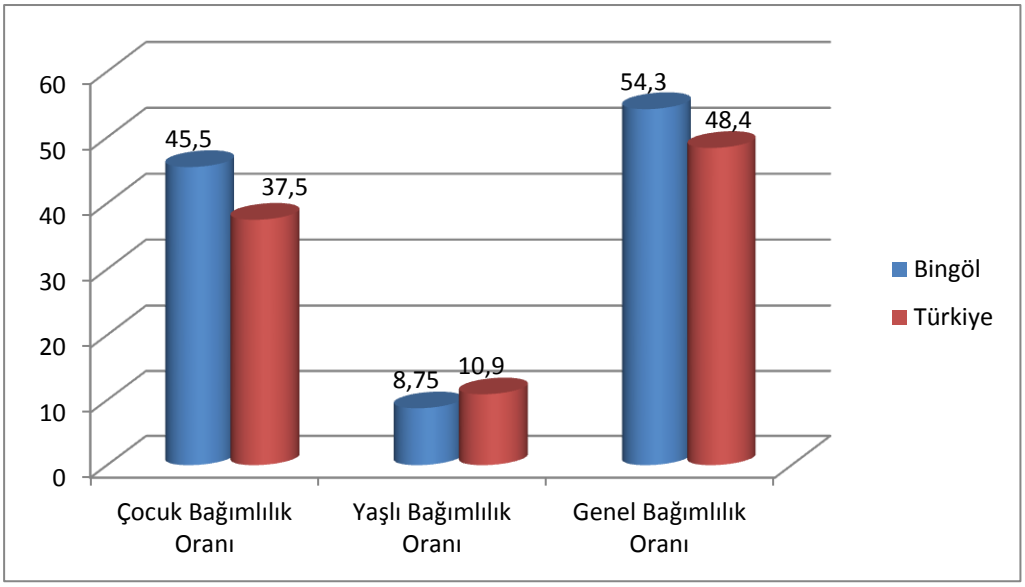

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Bağımlılık oranlarına baktığımızda çocuk bağımlılık oranının Türkiye'nin yaklaşık 8 puan üzerinde iken yaşlı bağımlılık oranında ise yaklaşık 2 puan altında olduğu görülmektedir. Ayrıca ilin genel bağımlılık oranının da Türkiye ortalamasından fazla olduğu anlaşılmaktadır. Bundaki en büyük pay ildeki 0-14 yaş aralığındaki nüfusun yüksek orana sahip olmasıdır. (*Bkz. Grafik 3*)

Tablo 11: Eğitim durumuna göre nüfus dağılımı, Bingöl, %, 2012

	Bingöl	Türkiye
Okuma yazma bilmeyen	11,6	4,9
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	12,5	6,7
İlkokul mezunu	20,1	26,9
İlköğretim mezunu	25,3	20,6
Ortaokul veya dengi okul mezunu	2,9	5,0
Lise veya dengi okul mezunu	17,8	21,4
Yüksekokul veya fakülte mezunu	6,7	10,5
Yüksek lisans mezunu	0,2	0,7
Doktora mezunu	0,1	0,2
Bilinmeyen	2,7	3,0

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Eğitim durumuna göre nüfus dağılımına bakıldığında Bingöl de nüfusun %25,3 ü ilköğretim mezunu, %20,1 i ilkokul mezunu ve %17,8 i lise ve dengi okul mezunu olarak görülmektedir. Nüfus dağılımının en az olduğu öğrenim seviyesi ise doktora ve yüksek lisans mezunlarıdır. (*Bkz. Tablo 11*)

Grafik 4: Eğitim durumuna göre nüfus, %

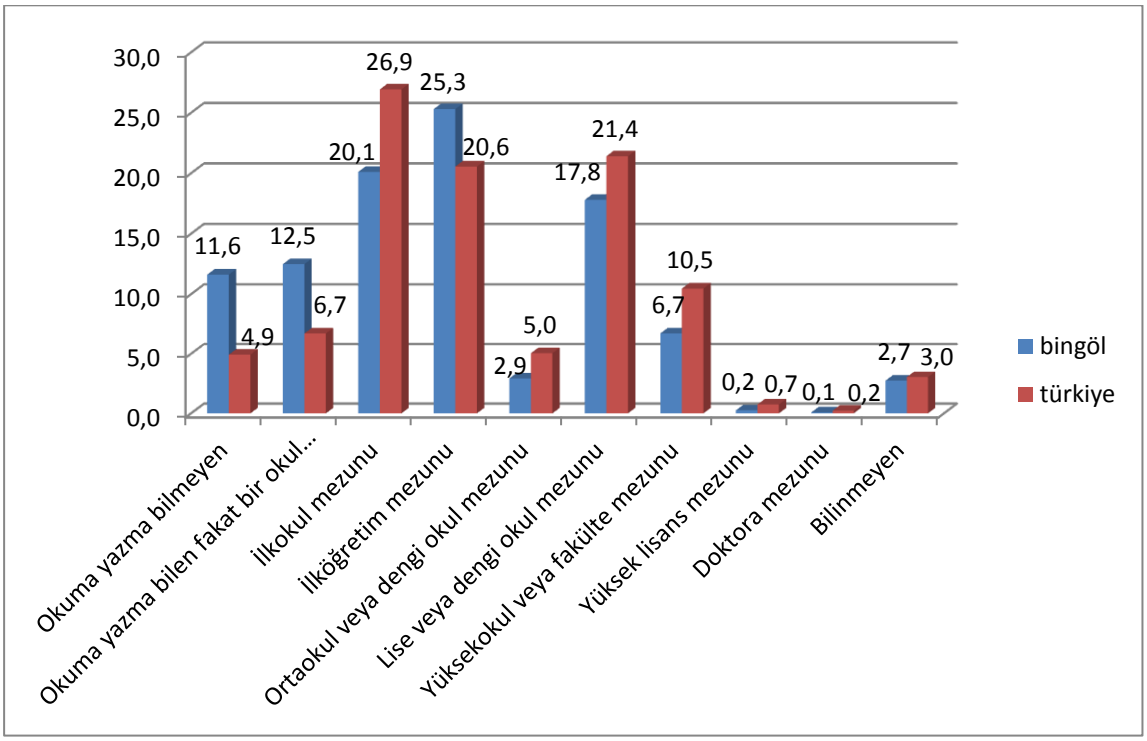

Kaynak: TÜİK, ADNKS

İlin eğitim durumunun ülke ile karşılaştırılmasına baktığımızda okuma yazma bilmeyen ve okuma yazma bilip fakat bir okul bitirmeyenlerin Türkiye genelinden çok daha fazla olduğu göze çarpmaktadır. Bununla birlikte ilköğretim mezunlarının da ülke ortalamasından daha fazla olduğu görülmektedir. Buna karşın ilkokul mezunlarının yüzdesi Türkiye genelinin altında kalmaktadır. (*Bkz. Grafik 4)*

Tablo 12: Yıllara göre net göç ve net göç hızı

	Aldığı Göç bin	Verdiği Göç bin	Net Göç %	Net Göç Hızı %
2012	7.569	11.145	-3.576	-13,53
2011	9.292	10.782	-1.490	-5,67
2010	8.453	10.448	-1.995	-7,79
2009	6.986	10.726	-3.740	-14,52

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Bingöl ilinin 2009-2102 yıllarında verdiği göç aldığı göçten her zaman fazla olmuştur. Net göç hızının en yüksek olduğu yıl 2009 iken en az olduğu yıl ise 2011 yılı olmuştur.

2012 yılında ki net göç hızında bir önceki yıla göre negatif yönde bir sıçrama olmuştur. (*Bkz. Tablo 12*)

Tablo 13: En fazla göç aldığı ve göç verdiği illerin sıralaması, Bingöl

En fazla göç aldığı iller	En fazla göç verdiği iller
İstanbul	İstanbul
Diyarbakır	Elazığ
Elazığ	Diyarbakır
Ankara	Ankara
Malatya	Malatya
Adana	Bursa
Muş	Adana
Mersin	İzmir
İzmir	Mersin
Erzurum	Kocaeli

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Bingöl'ün göç aldığı ve göç verdiği illere baktığımızda ilk beş sıranın büyük metropol kentleri ve coğrafi açıdan Bingöl'e yakın illerin olduğu göze çarpmaktadır. (*Bkz. Tablo 13*)

EĞiTiM GÖSTERGELERİ

İlin istihdam göstergeleri açısından ilköğretimden ortaokula ve ortaokuldan yükseköğretime geçişte görülen okuldan ayrılmalar çok önemlidir. Okuldan ayrılan genç nüfus potansiyel işgücüdür. Bu kesim ilk kez iş arayan kesim olarak öncelikle potansiyel işsiz olarak işgücü piyasasına giriş yapacak, iş bulan kesim de istihdamda yer alacaktır. Bir kısmı ise işgücü piyasası dışında yer alacaktır.

Tablo 14: Eğitim seviyesine göre okullaşma oranı, Bingöl, 2012-2013

Okullaşma oranı	İlkokul			Ortaokul			Genel ortaöğretim			Mesleki ve teknik ortaöğretim		
	toplam	erkek	kadın	toplam	erkek	kadın	toplam	erkek	kadın	toplam	erkek	kadın
Brüt	108,95	109,47	108,42	112,42	108,61	116,5	53,14	61,37	44,51	39,55	38,89	40,23
Net	97,89	98,59	97,18	89,09	89,29	89,89	26,67	30,78	22,37	27,19	27,12	27,26

Kaynak: MEB istatistikleri

Okullaşma oranlarında ilkokul ve ortaokul verilerinin birbirlerine yakın ve ortaöğretimlere göre çok daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu farklılığın oluşmasındaki en büyük etkenin 0-14 yaş aralığındaki nüfusun yani ilkokul ve ortaokul çağındaki nüfusun il geneline göre çok yüksek olmasıdır. (*Bkz. tablo10 ve tablo14*)

Tablo 15: Yerleşim yerine göre kayıtlı toplam öğrenci sayısı, Bingöl, 2012-2013

	Toplam	**Erkek**	**Kadın**
Toplam	19,854	10,988	8,866
Şehir	19,854	10,988	8,866
Köy	-	-	-

Kaynak: MEB istatistikleri

Yerleşim yerine göre kayıtlı öğrenci sayılarına bakıldığında erkek öğrenci sayısının kadın sayısından fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca kayıtlı öğrenci sayısının tamamının yerleşim yeri olarak şehir ve ilçelerde olduğu da dikkat çekmektedir. (*Bkz. tablo15*)

Yerleşim yerine göre genel, mesleki ve teknik liselere kayıtlı öğrenci sayısında cinsiyet olarak erkek öğrencilerin daha fazla oluşu dikkat çekmektedir. Kayıtlı öğrencilerin yine tamamı şehir merkezi ve ilçelerde kayıtlı olduğu görülmektedir. (*Bkz. tablo16*)

Tablo 16:Yerleşim yerine göre genel ve mesleki teknik liselerine kayıtlı öğrenci sayısı

Cinsiyet	Genel			Mesleki ve Teknik		
	Toplam	Şehir	Köy	Toplam	Şehir	Köy
Toplam	11.383	11.383	-	8.471	8.471	-
Erkek	6.726	6.726	-	4.262	4.262	-
Kadın	4.657	4.657	-	4.209	4.209	-

Kaynak: MEB istatistikleri

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK in Hane halkı İşgücü Anketleridir.

İl bazında mevcut işgücü piyasası temel değişkenler itibariyle ele alındığında Bingöl ilinde dikkati çeken önemli husus işsizlik oranının yükseldiğidir. İşsizlik oranı 2010 yılı itibariyle % 12,5'tir. 2011 yılında ise bu oran %9,3 e gerilemiştir. İşgücüne katılım oranı 2010 yılında % 46,3 iken 2011 yılında ise %47,5 olarak gerçekleşmiştir.

Ayrıca istihdam oranı 2010 yılında % 40,5 iken 2011 yılında yaklaşık 3 puan artarak % 43,1'e yükselmiştir. İlin Türkiye geneli ile karşılaştırması yapıldığında işgücüne katılım oranının aynı, istihdamın ise yakın ve işsizlik oranının ise Türkiye genelinden çok olduğu göze çarpmaktadır.(*Bkz. Grafik 5*)

Grafik 5: İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları, %, 2011

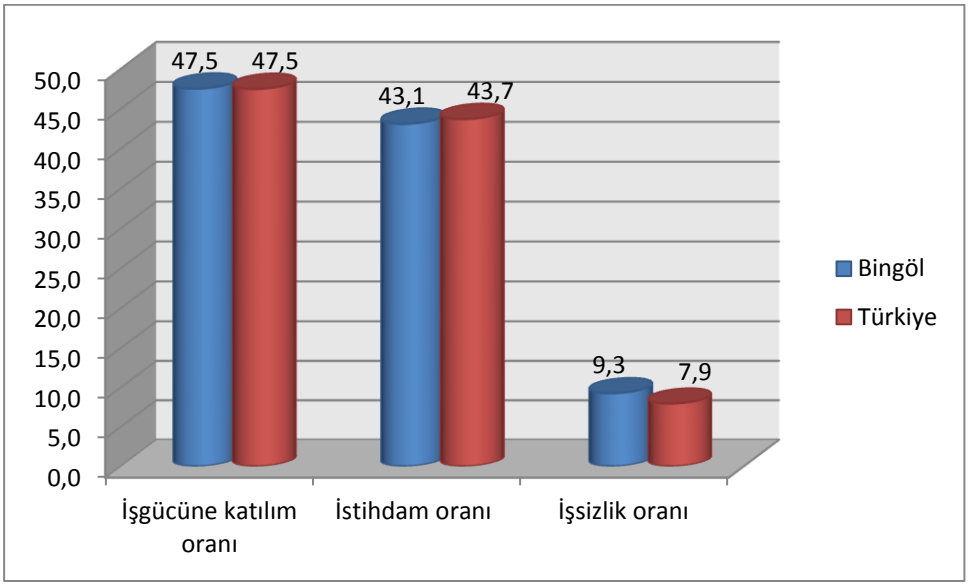

Kaynak: TÜİK,HİA

İşgücü

Grafik 6: Geniş yaş grubuna göre işgücüne katılım oranı, Bingöl, %, 2012

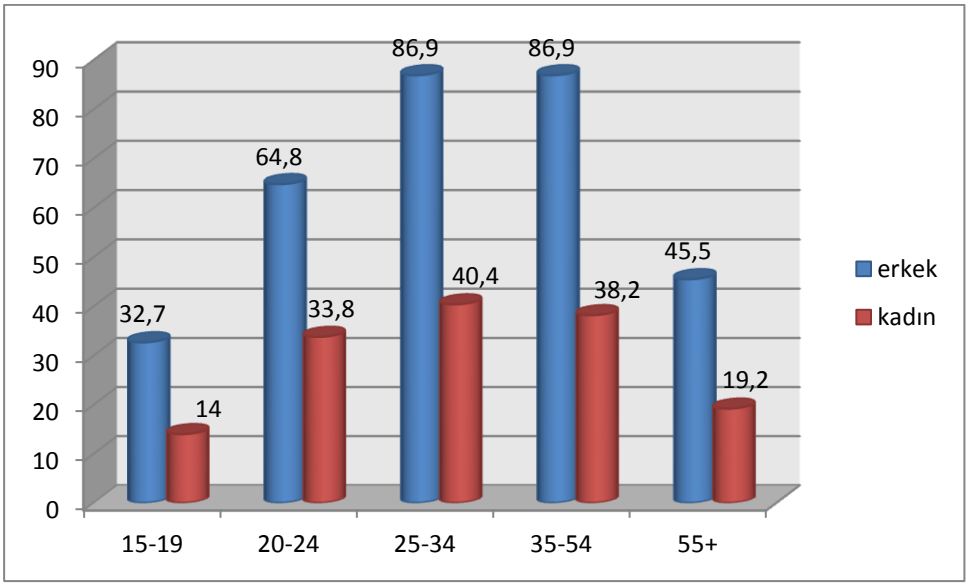

Kaynak: TÜİK,HİA

İşgücüne katılım oranını geniş yaş grubuna göre incelediğimizde en yüksek katılımın 25-34 ve 35-54 yaş aralıklarında olduğunu ayrıca 20-24 yaş aralığında da yüksek katılımın olduğu görülmektedir. Erkeklerin tüm yaş aralıklarında kadınlara göre daha fazla

olmasının en büyük sebeplerinden biri kadınların çoğunluğunun ev hanımı olmasıdır.(*Bkz. Grafik 6*)

Grafik 7: Eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı, Bingöl, %, 2012

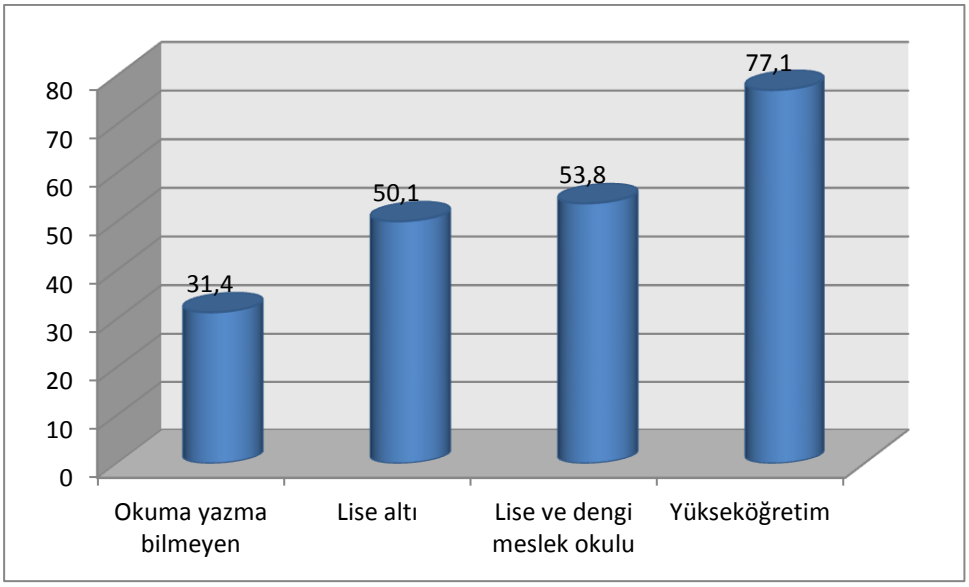

Kaynak: TÜİK,HİA

İşgücüne katılım oranlarında eğitim durumuna baktığımızda yükseköğretimin bariz üstünlüğü göze çarpmaktadır. %77,1 oranı ile yükseköğretimi %53,8 ile lise ve dengi meslek okulları takip etmektedir. Yükseköğretimdeki bu farkın oluşmasında işverenlerin vasıflı ve eğitim düzeyi yüksek kişileri tercih etmesinden kaynaklandığını söyleyebiliriz. (*Bkz. Grafik 7*)

Tablo 17: Eğitim durumu ve geniş yaş grubuna göre işgücü durumu,TRB1,Bin,2012

	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	0	2	11	28	25	**66**
Lise altı	31	29	96	145	39	**341**
Lise ve dengi meslek okulu	6	23	44	43	5	**120**
Yükseköğretim	0	13	37	29	4	**83**
Toplam	**38**	**66**	**187**	**245**	**73**	**610**

Kaynak: TÜİK,HİA

Eğitim durumuna göre en fazla işgücü durumu lise altı eğitim seviyesinde görünmektedir. Bu eğitim seviyesinde de en fazla işgücü 35-54 yaş aralığında bulunmaktadır. İşgücünün en az olduğu yaş aralığı okuma yazma bilmeyen 15-24 yaş aralığıdır.

Ayrıca eğitim seviyesine bakılmaksızın işgücü en fazla 35-54 yaş aralığındadır. En az ise 15-19 yaş aralığındadır. (*Bkz. Tablo1 7 ve Grafik8*)

Grafik 8: Eğitim durumu ve geniş yaş grubuna göre işgücü durumu, TRB1, %, 2012

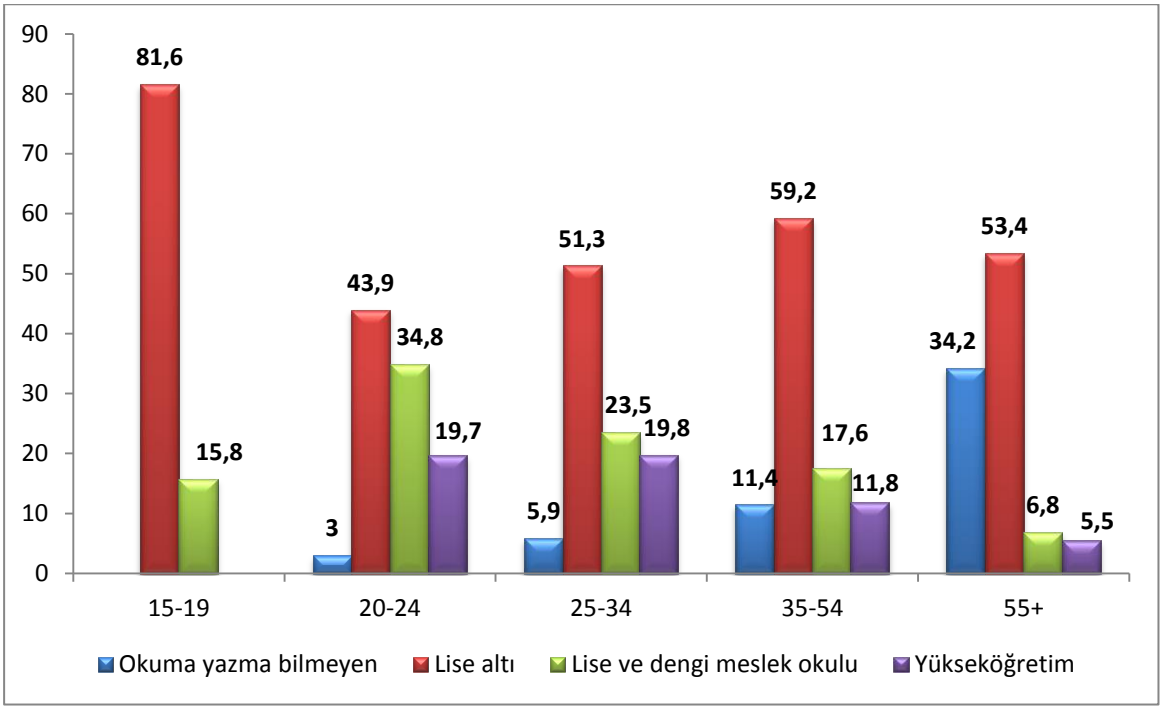

Kaynak: TÜİK,HİA

İşsizlik

Grafik 9: Yıllar ve cinsiyete göre işsizlik oranı, TRB1, %, 2012

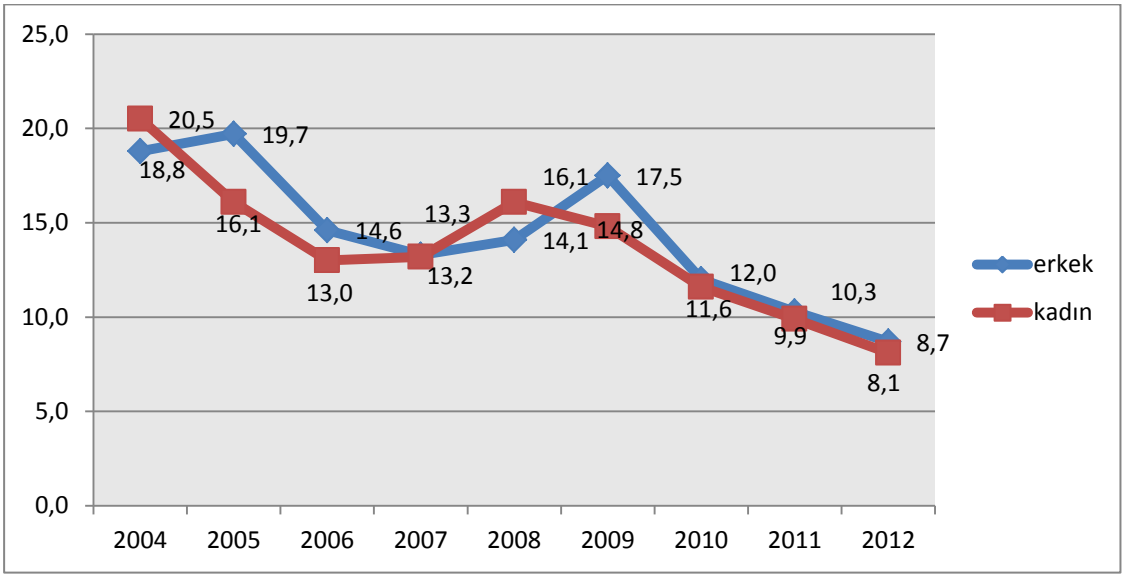

Kaynak: TÜİK,HİA

2004-2012 yılları arasında cinsiyete göre işsizlik oranlarına bakıldığında erkek ve kadın oranlarının birbirine paralellik gösterdiği ancak 2005 yılında erkeklerde işsizlik oranı artarken kadınlarda ise büyük oranda azalma olmuştur. Bunun sebebi ise kadın istihdamını destekleyen projelerin fazla oluşu gösterilebilir. Ayrıca yıllar itibariyle işsizliğin her iki cinsiyete göre en az olduğu yıl 2012 en çok olduğu yıl ise 2004 yılıdır.(*Bkz. Grafik 9*)

Grafik 10: Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranı, TRB1, %, 2012

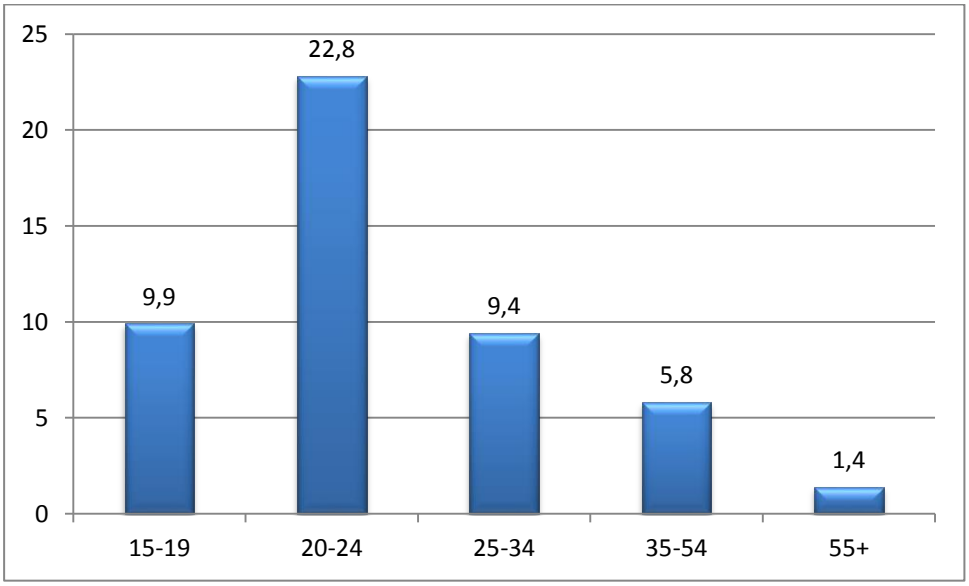

Kaynak: TÜİK,HİA

Yaş grubuna göre işsizlik oranının en fazla olduğu aralık %22,8 ile 20-24, en az olduğu aralık ise%1,4 ile 55+ yaş aralığıdır. 20-24 yaş aralığındaki işsizlik oranının yüksek olmasında bu yaş aralığındaki nüfus oranının yüksek olması ve aynı yaş aralığındaki eğitim seviyesinin düşük olması söylenebilir. (*Bkz. Grafik 10*)

Grafik 11: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı,TRB1,%,2012

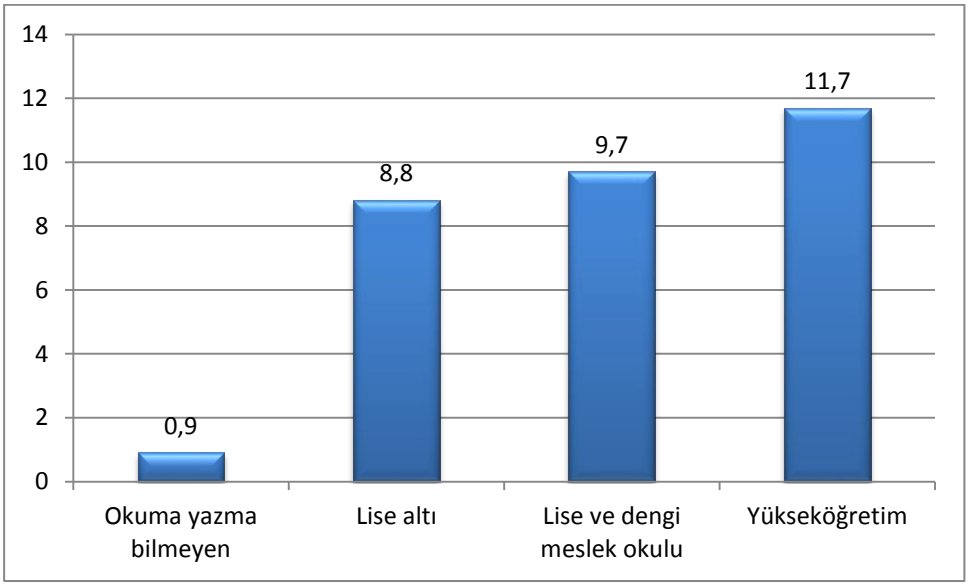

Kaynak: TÜİK,HİA

Bölgede işsizlik oranı ile eğitim seviyesi karşılaştırması yapıldığında eğitim seviyesi arttıkça işsizlik oranının da arttığı dikkat çekmektedir. En yüksek işsizlik oranı %11,7 ile yükseköğretim en az ise %0,9 ile okuma yazma bilmeyenlerden oluşmaktadır. Bölgede lise ve yükseköğretim mezunlarının fazla olması ve bu eğitim seviyelerinden karşılanabilecek iş taleplerin az olması eğitim seviyesi ile işsizliğin orantılı olarak artmasının bir sebebi olarak gösterilebilir. (*Bkz. Grafik 11*)

İstihdam

Grafik 12: Geniş yaş grubuna göre istihdam oranı, TRB1, %, 2012

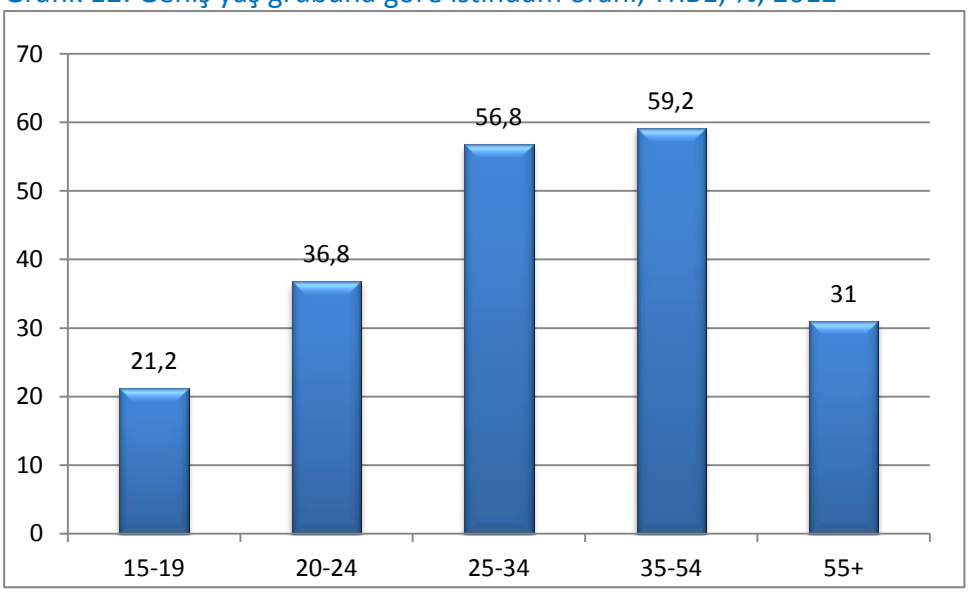

Kaynak: TÜİK,HİA

İstihdam oranının en fazla olduğu yaş aralıkları sırasıyla 35-54, 25-34 yaş aralıklarıdır. İstihdamın 20-54 yaş aralığında yoğunlaşmasının nedeni bu aralıkta nüfus oranının fazla olması ve vasıflı elemanların çokluğu gösterilebilir. (*Bkz. Grafik 12*)

Grafik 13: Eğitim durumuna göre istihdam oranı, TRB1, %, 2012

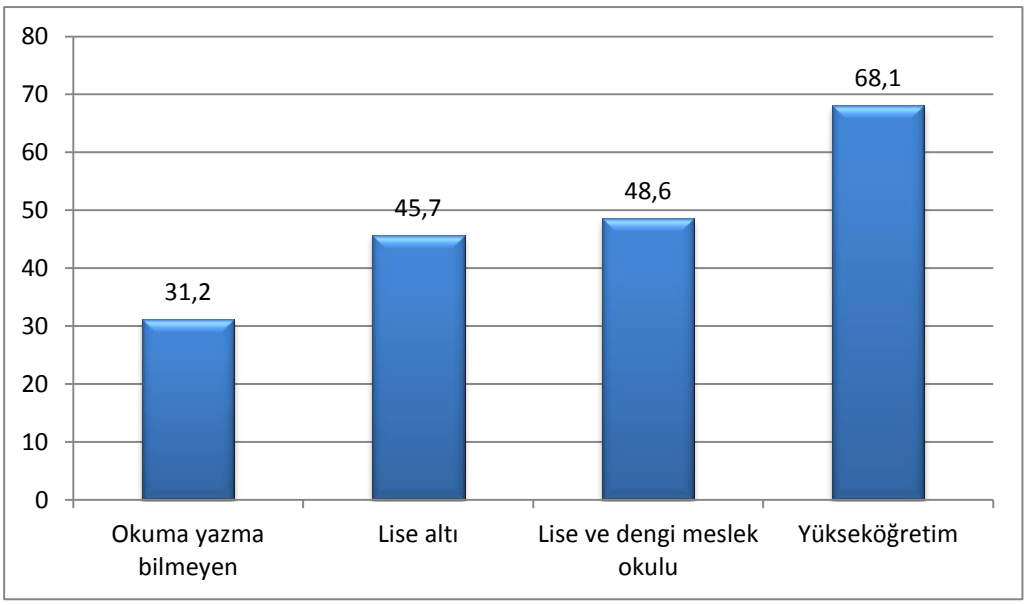

Kaynak: TÜİK,HİA

Eğitim seviyesi ile istihdam arasında pozitif bir ilişki vardır. Eğitim seviyesi yükseldikçe istihdam oranları bölgede de yükselmektedir. Okuma yazma bilmeyenlerde %31,2 olan istihdam oranı, lise altı eğitimlilerde %45,7'ye, lise ve dengi okul mezunlarında %48,6'ya yüksekokul mezunlarında %68,1'e yükselmektedir.(*Bkz. Grafik 13*)

Cinsiyet göre bakıldığında bölgedeki kadın istihdamı Türkiye ortalamasının üstündedir. Erkeklerde ise bu oran Türkiye ortalamasının altında gerçekleşmiştir. Toplam istihdamda bölge ile Türkiye genelinin birbirine yakın olduğu görülmektedir. (*Bkz. Grafik 14*)

Grafik 14: Cinsiyete göre istihdam oranı, TRB1, %, 2012

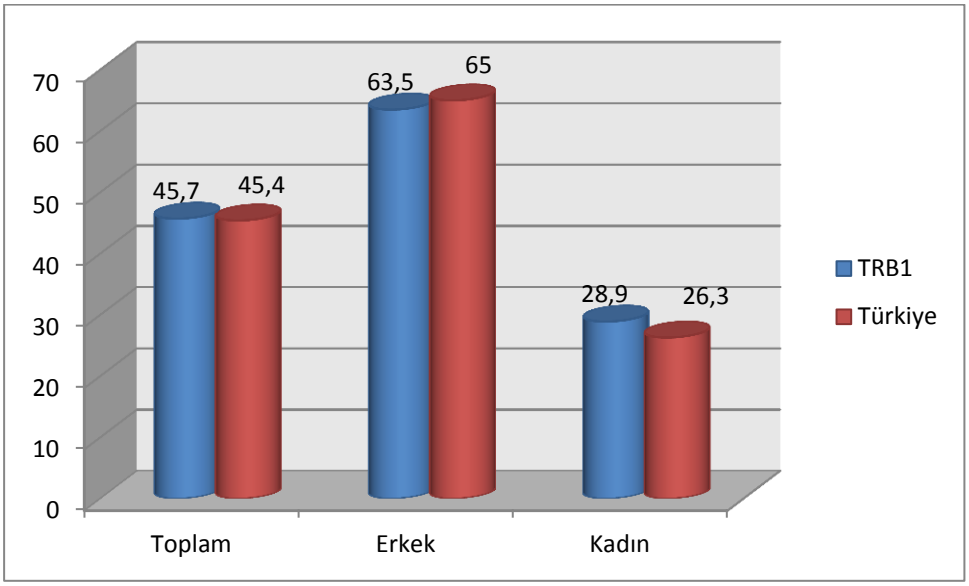

Kaynak: TÜİK,HİA

Grafik 15: İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre İktisadi Faaliyet Kolları, TRB1,%,2004-2012

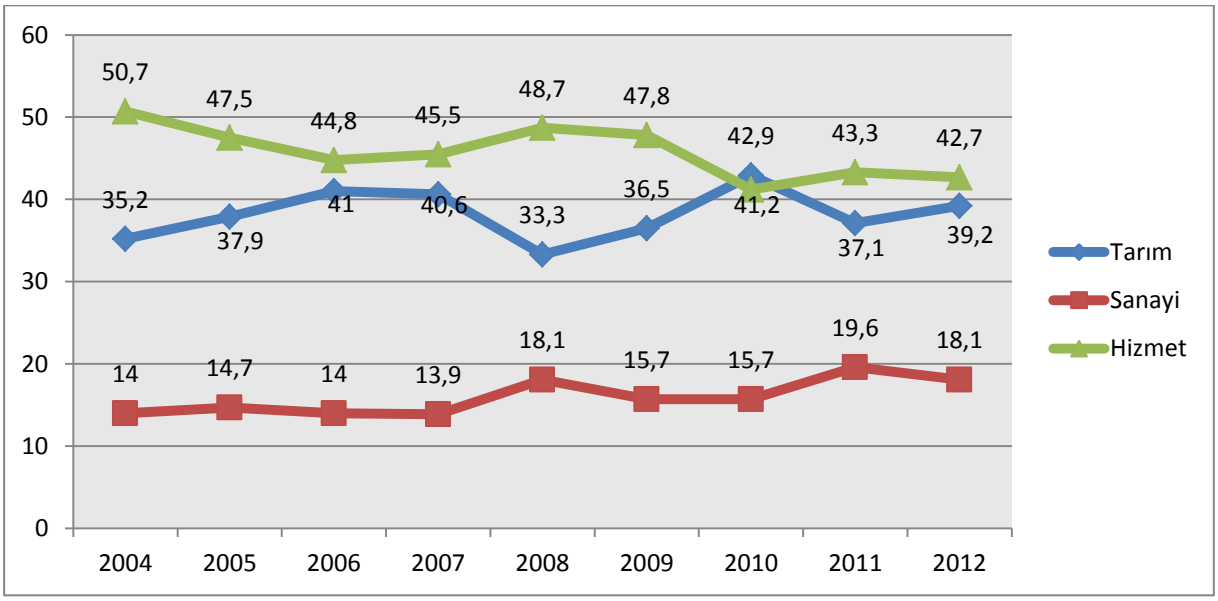

Kaynak: TÜİK,HİA

Bölgede sektörlere göre istihdam oranlarında dalgalanmalar gözlenmektedir. 2004 yılında bölgede istihdam edilenlerin %50,7'si hizmet sektöründe iken bu oran 2012 yılında %42,7'ye gerilemiştir. Hizmet sektöründe istihdamın en yüksek olduğu yıl 2004 iken tarım da 2010 ve sanayide 2011 yılı olmuştur. Tarım ve hizmet sektörlerindeki dalgalanma sanayi sektörüne göre daha fazla olduğu görülmektedir. Bu üç sektör arasındaki farkın yıllar itibariyle azalmasının bir nedeni olarak bölgeye yapılan teşvik oranlarının artması gösterilebilir. (*Bkz. Grafik 15*)

Grafik16: İşteki Duruma Göre İstihdam,TRB1,%,2012

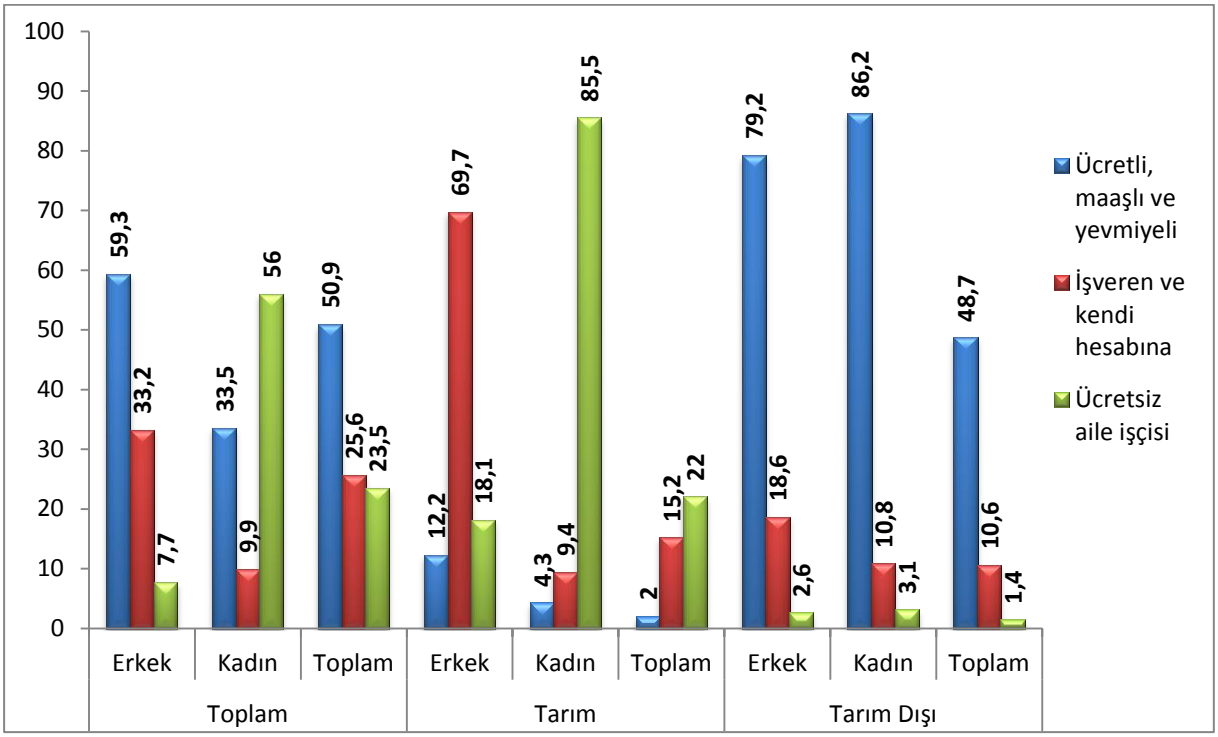

Kaynak: TÜİK,HİA

İşteki durum ve istihdamın sektörel dağılımı cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Erkeklerin %60'ı ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak çalışırken, bu oran kadınlarda %33,5'e gerilemektedir. Buna karşın ücretsiz aile işçisi olarak çalışan erkeklerin oranı %7,7 iken, bu oran kadınlarda %56'ya çıkmaktadır. Toplamda istihdamın yaklaşık yarısını ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak çalışanlar oluşturmaktadır. (*Bkz. Grafik 16*)

Tarımda kadınların büyük çoğunluğu, %85,5'i ücretsiz aile işçisi olarak çalışırken erkeklerde en büyük oran %69,7 ile işveren ve kendi hesabına çalışanlar oluşturmaktadır. Tarım dışında ise hem erkek hem de kadınlarda büyük pay ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak çalışanlar oluşturmaktadır. (*Bkz. Grafik 16*)

Grafik 17: Eğitim durumuna göre SGK ya kayıtlılık, TRB1, %, 2012

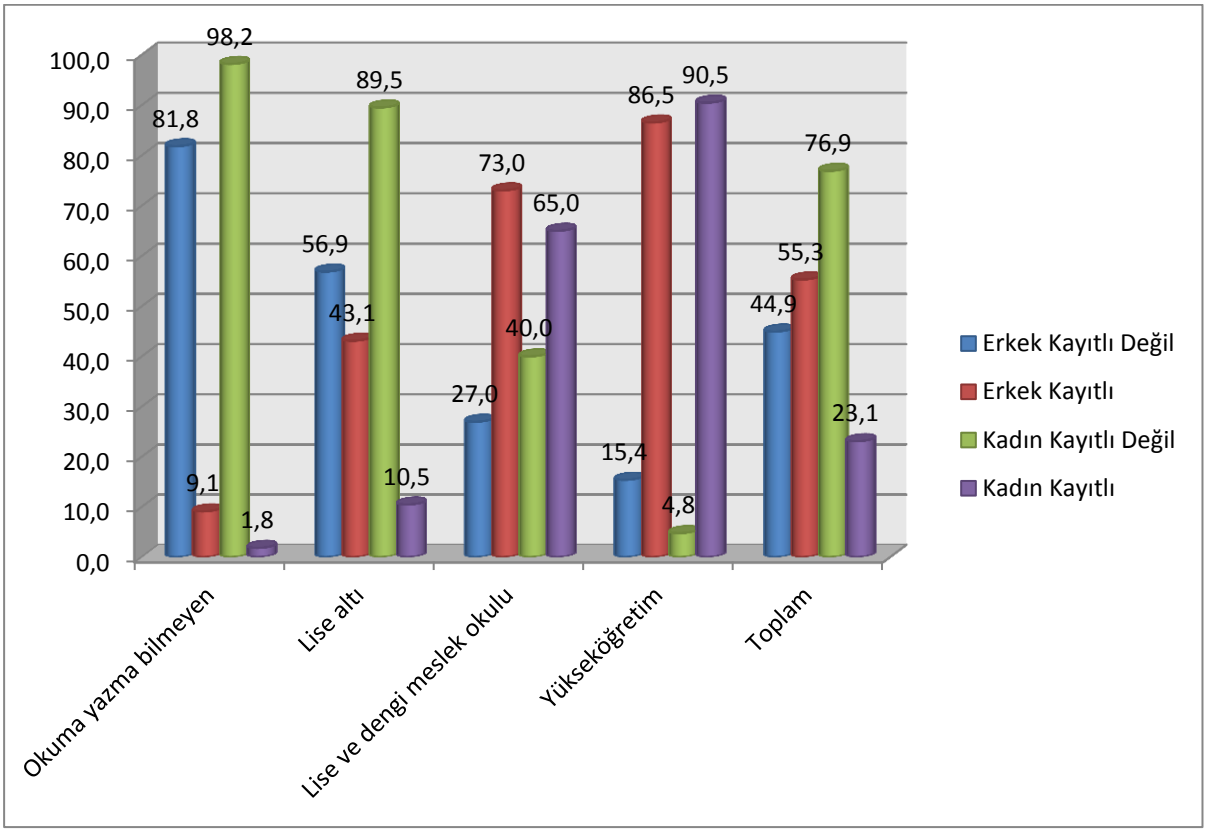

Kaynak: TÜİK,HİA

SGK ya kayıtlılık verilerine bakıldığında kadınlarda ve erkeklerde eğitim seviyesi arttıkça kayıtlılık oranında arttığı gözlenmektedir. Kadınlarda ve erkeklerde kayıtlılık oranı en fazla yükseköğretimdedir. Bölgede toplam kayıtlılık verilerine göre kadınlar %23,1 erkekler ise %55,3 ile kayıtlıdırlar. Kayıt dışı olanlarda ise en yüksek oran %76,9 ile kadınlardadır. Sonuç olarak bölgede kayıt dışı istihdamın yüksek oluşu göze çarpmaktadır. Buna bağlı olarak bölgeye yapılan sigorta ve yatırım teşvikleri ile kayıt dışı istihdamın azaltılması hedeflenmektedir. (*Bkz. Grafik 17*)

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Tablo18: Kayıtlı İşsizlerin yıllara göre dağılımı, Bingöl

YILLAR	ERKEK	KADIN	TOPLAM
2012	8009	3960	11969
2011	6957	2790	9747
2010	4020	1716	5736
2009	3932	1819	5751
2008	3159	527	3686

Kaynak: İŞKUR

Yıllara bağlı olarak kayıtlı işsiz sayısının artması dikkat çeken bir husustur. 2012 yılındaki kayıtlı işsizler içinde kadınların payı %33'tür. Bir önceki yıla göre bu oranda artış görünmektedir. Kayıtlı işsiz sayısında artış sebeplerinden biri çalışma hayatına girmeye hazır olan nüfusun artışı gösterilebilir.*(Bkz.tablo18)*

Grafik18: Kayıtlı işsizlerin bekleme sürelerine göre dağılımı, 2012, Bingöl

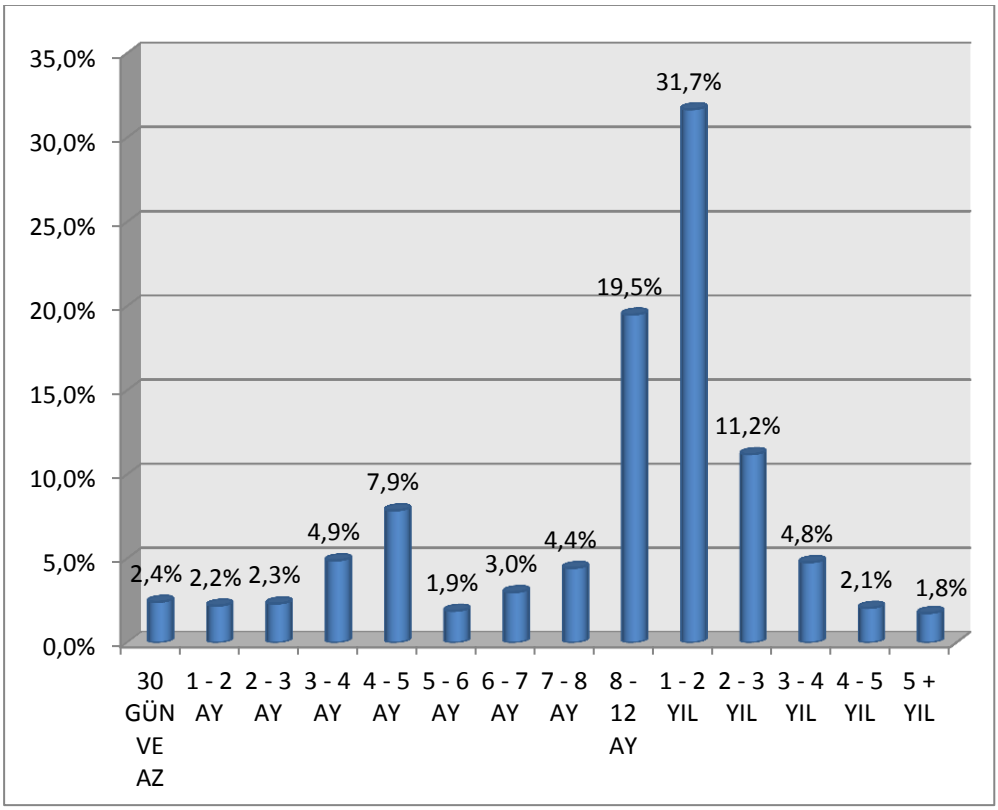

Kaynak: İŞKUR

Kayıtlı işsizlerin bekleme süresi göz önüne alındığında sırasıyla %31,7 ile 1-2 yıl, %19,5 ile 8-12 ay ve %11,2 ile 2-3 yıl aralıklarında bekleyenler gelmektedir. Bu dağılımda en az oranı %1,8 ile 5 yıldan fazla bekleyenler oluşturmaktadır. *(Bkz.grafik18)*

Tablo19: Kayıtlı İşsizlerin Yaş Grupları ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012

BİNGÖL	BİNGÖL			TÜRKİYE		
Yaş grupları	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	253	337	590	50.288	32.115	82.403
20-24	1.656	1.250	2.906	274.705	199.468	474.173
25-29	1.860	876	2.736	313.831	211.007	524.838
30-34	1.536	576	2.112	258.215	170.357	428.572
35-39	943	395	1.338	191.732	130.177	321.909
40-44	717	234	951	149.106	96.750	245.856
45-49	501	117	618	114.150	55.503	169.653
50-54	254	71	325	46.710	26.124	72.834
55-59	163	50	213	22.494	10.309	32.803
60-64	84	28	112	8.248	4.391	12.639
65+	42	26	68	4.142	2.440	6.582
Toplam	8.009	3.960	11.969	1.433.621	938.641	2.372.262

Kaynak: İŞKUR

Cinsiyete ve yaş aralığına bakıldığında erkeklerde ençok kayıtlı işsiz 25-29 yaş aralığında, kadınlarda ise 20-24 yaş aralığında bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise en fazla kayıtlı işsiz dağılımı hem erkeklerde hem de kadınlarda 25-29 yaş aralığında bulunmaktadır. Hem Bingölde hemde Türkiye genelinde en az kayıtlı işsiz 65 ve üstü yaş aralığında bulunmaktadır. *(Bkz.tablo19)*

Tablo20: Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2012

	BİNGÖL			TÜRKİYE		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Okur-yazar değil	107	204	311	21.759	23.216	44.975
Lise altı	4.868	2.062	6.930	775.745	393.230	1.168.975
Ortaöğretim	2.413	1.310	3.723	417.795	294.049	711.844
Yüksek okul	621	384	1.005	218.322	228.146	446.468
Toplam	8.009	3.960	11.969	1.433.621	938.641	2.372.262

Kaynak: İŞKUR

Eğitim durumuna bakıldığında cinsiyet dağılımına göre Bingöl ve Türkiye genelinde en çok kayıtlı işsiz sayısının lise altı eğitim seviyesinde olduğu görülmektedir. Bu nedenle kayıtlılar arasında beden işçisi mesleğinde bulunan kişi sayısının fazla olduğu anlaşılabilir. *(Bkz.tablo20)*

Tablo21: İşkura yapılan başvuruların cinsiyete ve yıllara göre dağılımı

	Bingöl			Türkiye		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
2012	6373	2779	9152	1476264	820061	2296325
2011	3565	2020	5585	868570	538149	1406719
2010	4347	2335	6682	759316	458620	1217936
2009	3274	2124	5398	922244	512780	1435024
2008	2816	573	3389	928135	347539	1275674

Kaynak: İŞKUR

2008-2012 yılları arasında il ve Türkiye genelinde giderek artan başvuru sayısı görünmektedir. Özellikle 2012 yılındaki bariz artışın en büyük nedenlerinden biri açık iş sayınsındaki ve kurum tanıtım faaliyetlerindeki artış gösterilebilir. *(Bkz.tablo21)*

Grafik19: İŞKUR'a yapılan başvuruların eğitim durumuna göre dağılımı, Bingöl, %

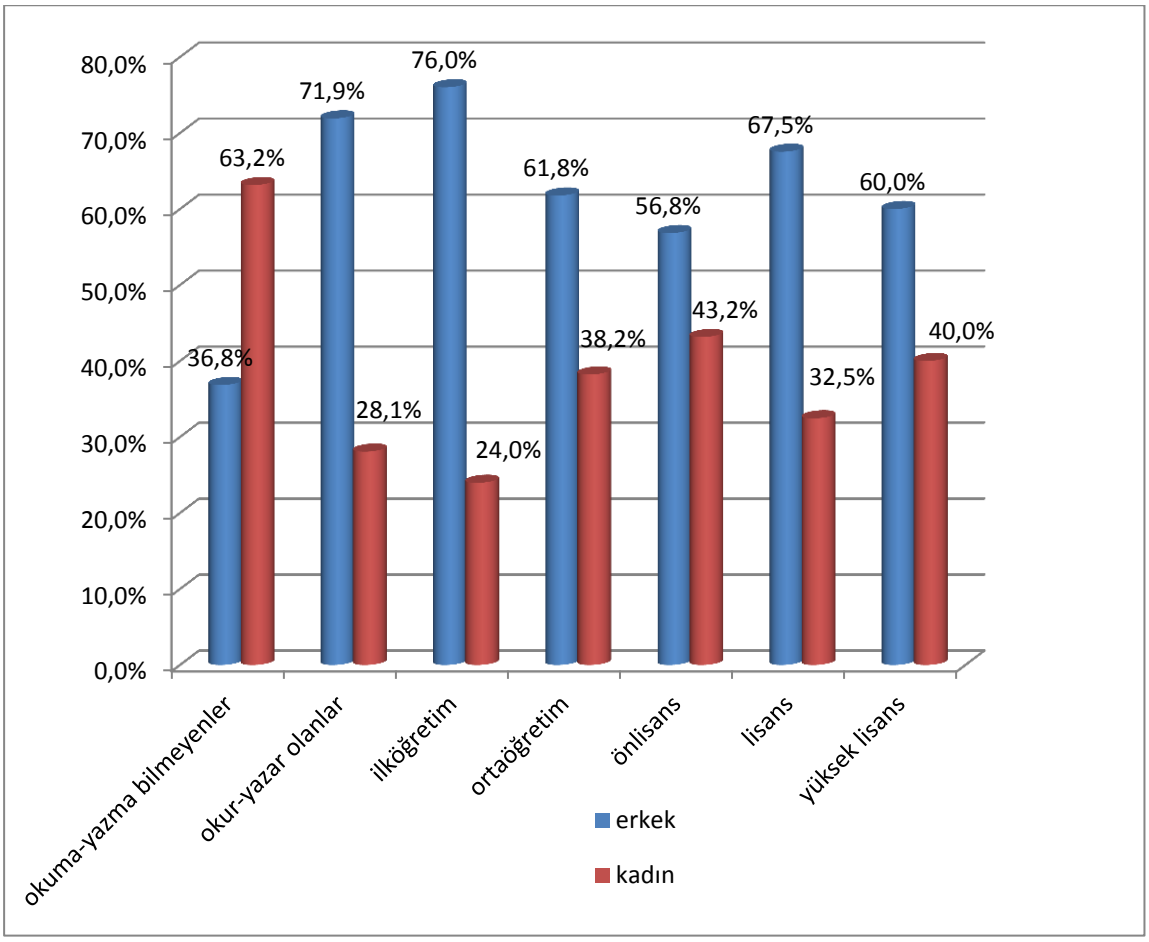

Kaynak: İŞKUR

Erkek oranının kadın oranına olan üstünlüğü eğitim seviyelerine göre başvurularda da kendini göstermektedir. Okuma yazma bilmeyenler içerisinde kadınların üstünlüğü göze çarparken, erkeklerin üstünlüğünün en fazla olduğu eğitim seviyesinin ilköğretim olduğu göze çarpmaktadır. *(Bkz.Grafik19)*

Tablo22: İŞKUR'a yapılan başvuruların mesleklere göre dağılımı, Bingöl, %

Meslekler	Erkek	Meslekler	Kadın
Beden işçisi(genel)	45%	Beden işçisi(genel)	40%
Büro Memuru (genel)	7%	Büro Memuru (genel)	11%
Beden işçisi(temizlik)	3%	Beden işçisi(temizlik)	7%
Güvenlik görevlisi(silahlı)	2%	Çağrı merkezi görevlisi	4%
Beden işçisi (inşaat)	2%	Makineci (dikiş)	3%
Ağır kamyon şoförü	2%	Çocuk gelişim elemanı	3%
Garson (servis elemanı)	1%	Çocuk bakıcısı	2%
Büro işçisi	1%	Bilgisayar işletmeni	2%
Bilgisayar işletmeni	1%	Satış danışmanı	2%
Çiftçi (hayvancılık)	1%	Aşçı	1%

Kaynak: İŞKUR

En fazla başvuru yapılan mesleklere bakıldığında erkeklerde ve kadınlarda ilk üç meslek sırasıyla beden işçisi(genel), büro memuru (genel) ve beden işçisi (temizlik) olduğu görülmekte olup Türkiye genelinde de benzer bir sıralama söz konusudur. Beden işçisi mesleği herhengi bir vasıf ve eğitim seviyesi gerektirmediğinden hem il de hemde Türkiye genelinde başvuru sayısı fazladır. *(Bkz.Tablo22)*

Grafik20: Yıllara göre açık iş sayıları, Bingöl

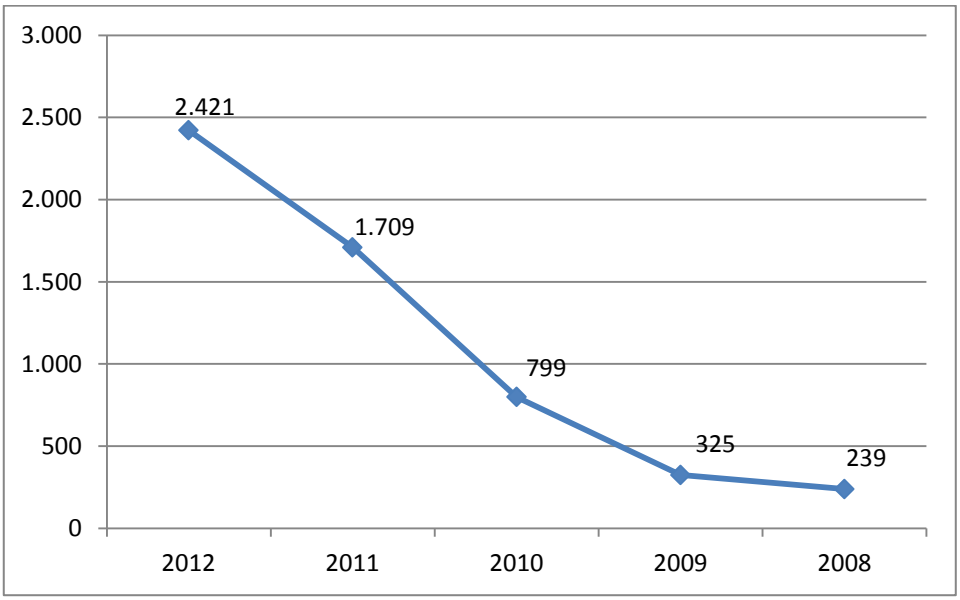

Kaynak: İŞKUR

Yıllar itibariyle İl genelindeki açık iş sayılarında düzgün bir artış göünmektedir. Bu artışın 2012 yılında pik yapmasının en belirgin nedeni kurum faaliyetlerinin tanıtımlarındaki yoğunluk olarak gösterilebilir. *(Bkz.Grafik20)*

Grafik21: Açık işlerin Kamu ve Özel sektör dağılımı 2012

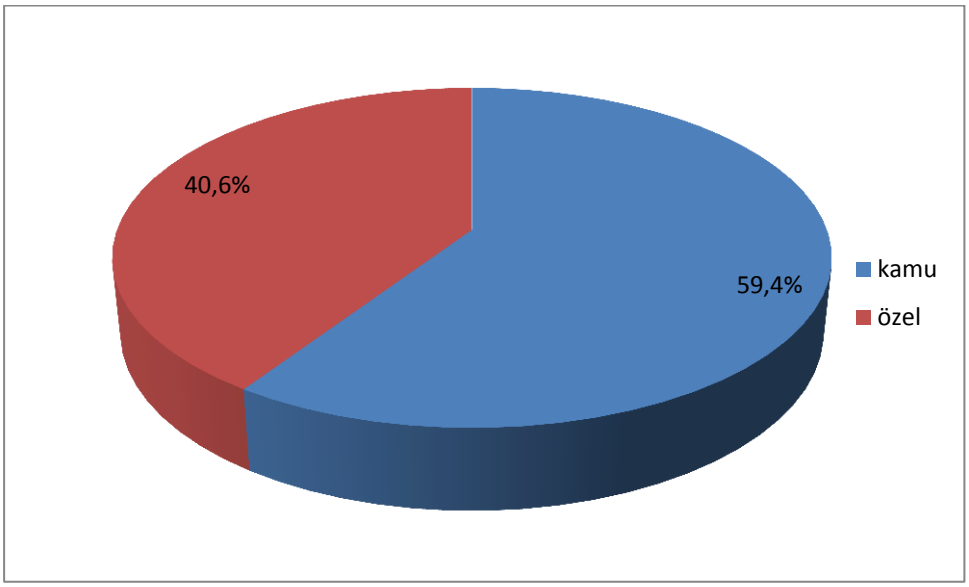

Kaynak: İŞKUR

Açık işlerin %59,4'ünü özel sektör oluştururken %40,6'sını kamu sektörü oluşturmaktadır. Kamu sektöründeki bu oranın yüksek oluşu Toplu Yararına Programlarındaki (TYP) alımların oluşundandır. *(Bkz.Grafik21)*

Tablo23: Açık iş oranının Mesleklere göre dağılımı, Bingöl, %

BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	72,9%
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	7,3%
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	4,0%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	2,3%
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	2,1%
REYON GÖREVLİSİ	1,7%
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	1,2%
BAHÇIVAN	0,8%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	0,7%
KASİYER	0,6%
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHSIZ)	0,5%
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	0,5%
BÜRO MEMURU (GENEL)	0,4%
ÇOCUK BAKICISI	0,4%
KASAP	0,4%

Kaynak: İŞKUR

İl genelindeki açık iş sayılarına bakıldığında beden işçisi(genel) mesleğindeki oranın üstünlüğü göze çarpmaktadır. Çağrı merkezi görevlisi oranının ikinci sırada oluşu istihdam garantili kurslardan kaynaklanmaktadır. *(Bkz.tablo23)*

Grafik22: Meslek gruplarına göre açık iş oranı, 2012, %

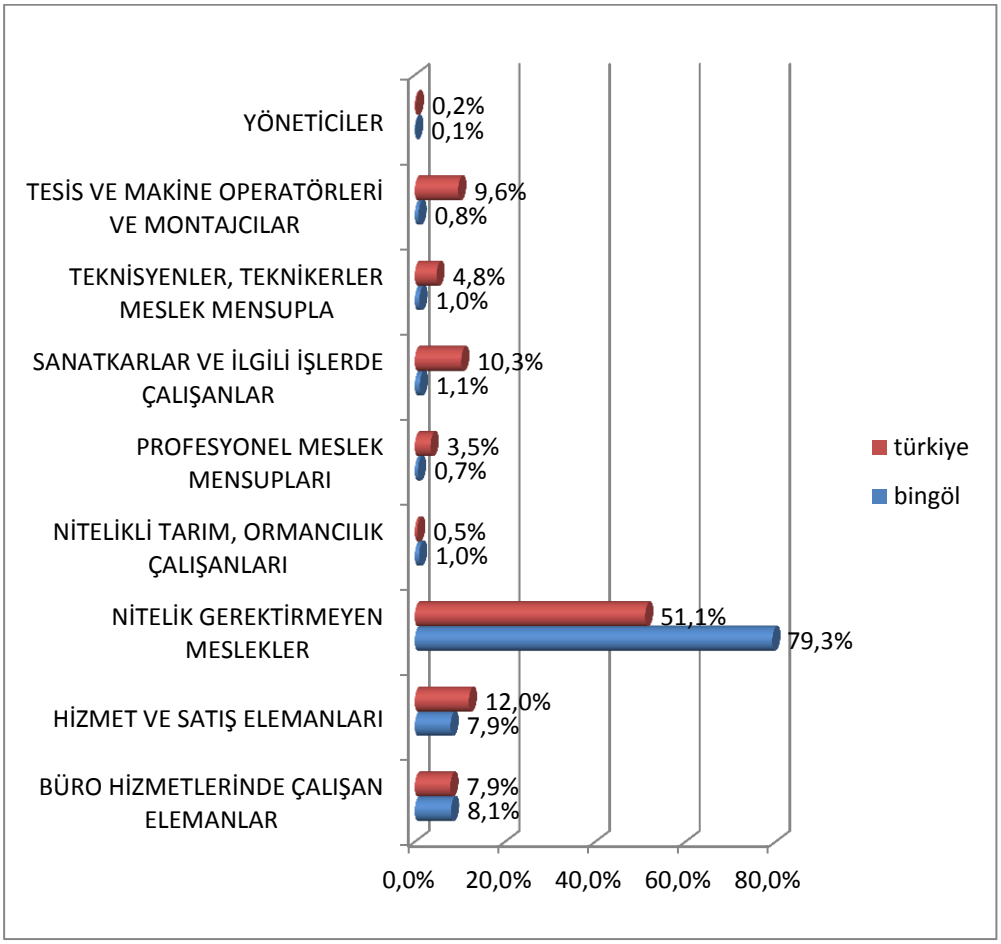

Kaynak: İŞKUR

Hem Türkiye hem de il genelinde açık işlerin en fazla olduğu meslek grubu nitelik gerektirmeyen meslekler olduğu göze çarpmaktadır. Bu meslek grubunun Türkiye deki payı %51,1 iken Bingöl deki payı ise %79,3 tür. *(Bkz.grafik22)*

Grafik23: İktisadi faaliyet kollarına göre açık iş oranları, Bingöl, %, 2012

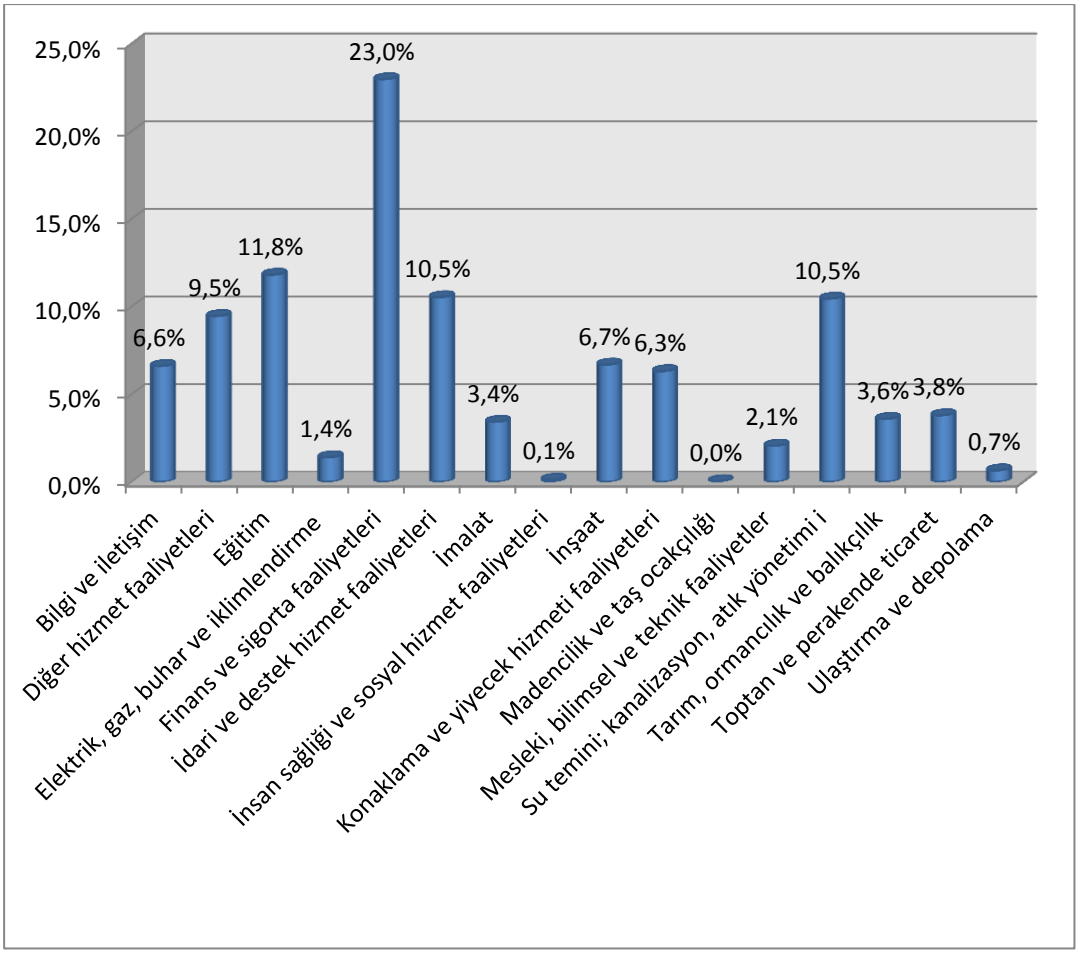

Kaynak: İŞKUR

Açık iş oranlarının iktisadi faaliyet kollarına göre dağılımında ilk üç sırayı %23 ile finans ve sigorta faaliyetleri, %11,8 ile eğitim ve %10,5 ile su temini kanalizasyon ve atık yönetimi almaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı faaliyet kolunda ise açık iş bulunmamaktadır. *(Bkz.grafik23)*

Grafik24: Yıllara göre işe yerleştirme sayıları, Bingöl

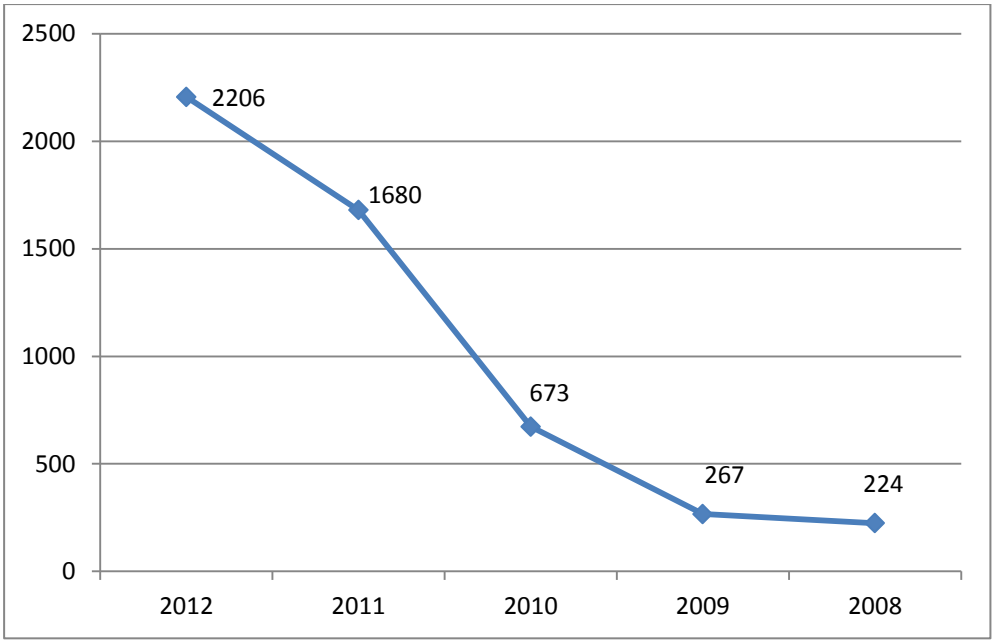

Kaynak: İŞKUR

Yıllar itibariyle işe yerleştirme sayılarında 2010 yılından sonra ki artış göze çarpmaktadır. 2012 yılı sonu itibariyle işe yerleştirme sayısı toplamda 2206 olmaktadır. 2013 Ocak-eylül tarihleri aralığında ise işe yerleştirme sayısı 1071 olarak gerçekleşmiştir. *(Bkz.grafik24)*

Grafik25: İşe yerleştirme sayılarının cinsiyete göre dağılımı, Bingöl,2012

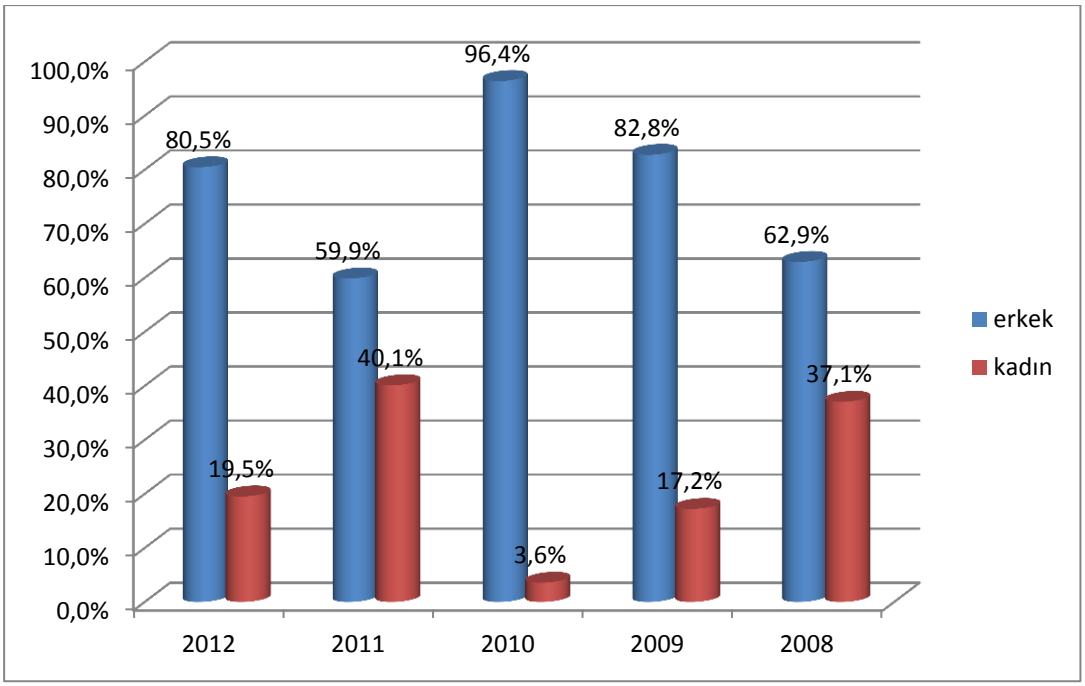

Kaynak: İŞKUR

Cinsiyete göre işe yerleştirme verilerine bakıldığında erkek oranının %96,4 ile 2010 yılında en yüksek seviyede olduğu görülmektedir. Kadınların en yüksek orana sahip olduğu yıl ise %40,1 ile 2011 yılıdır. *(Bkz.grafik25)*

Grafik26: İşe yerleştirme oranlarının kamu ve özel sektör dağılımı, 2012, Bingöl

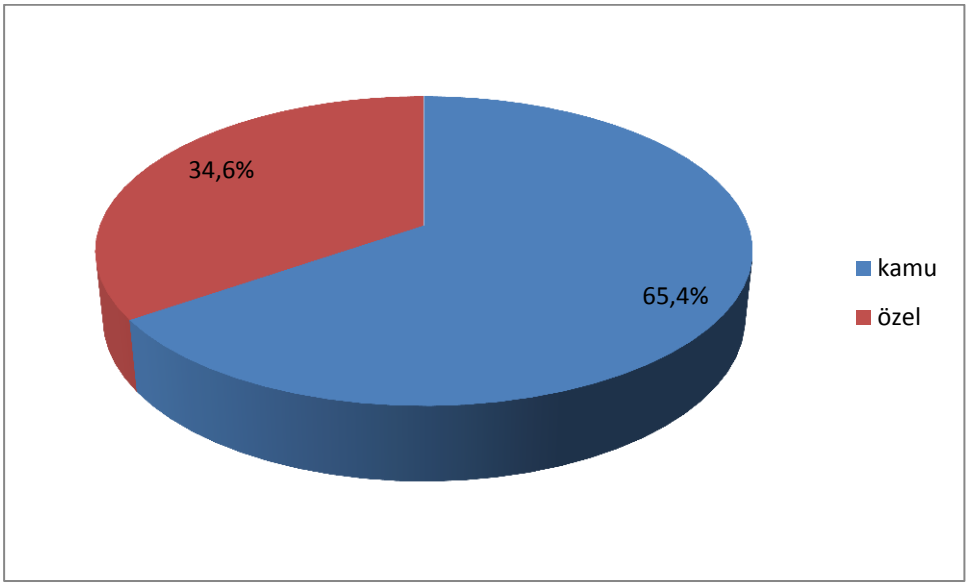

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleştirme oranında kamu sektöründeki üstünlük göze çarpmaktadır. Bu oranın yüksek oluşu toplum yararına programlarından faydalanan kişi sayısının fazla oluşudur. 2013 Ocak –eylül ayları arasında ise özel sektörde işe yerleştirme oranı %77 iken kamu sektöründe ise %23 olarak gerçekleşmiştir. *(Bkz.grafik26)*

Grafik27: İşe yerleştirmelerin eğitim durumuna göre dağılımı, 2012, Bingöl, %

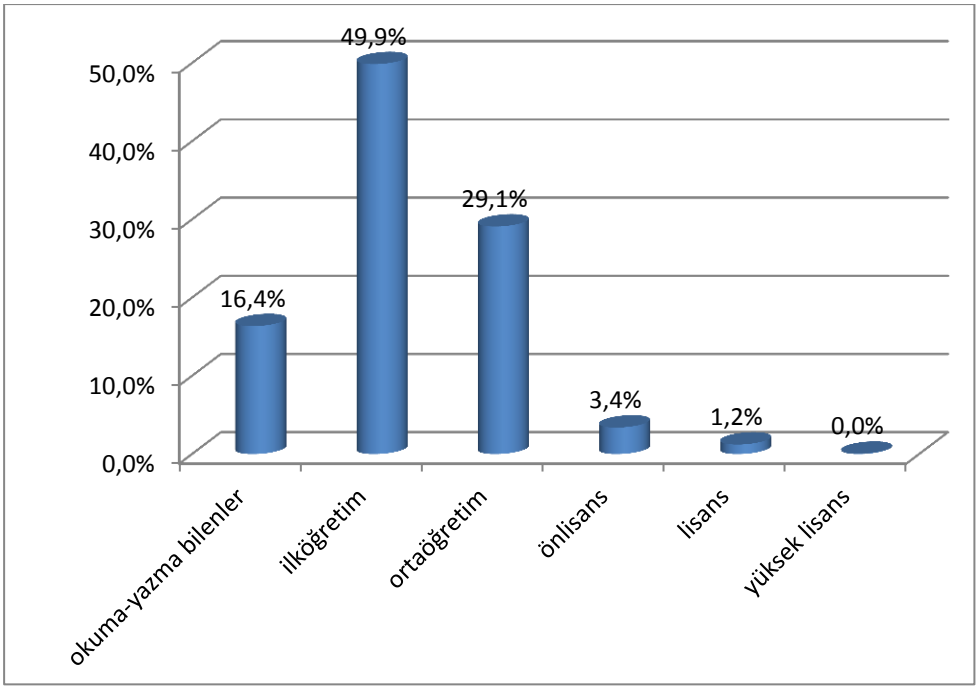

Kaynak: İŞKUR

Eğitim durumuna göre işe yerleştirme sayılarında ilk üç sırayı %49,9 ile ilköğretim, %29,1 ile ortaöğretim ve %16,4 ile okuma yazma bilenler almaktadır. *(Bkz.grafik27)*

Grafik28: Meslek gruplarına göre işe yerleştirme oranları, 2012, %

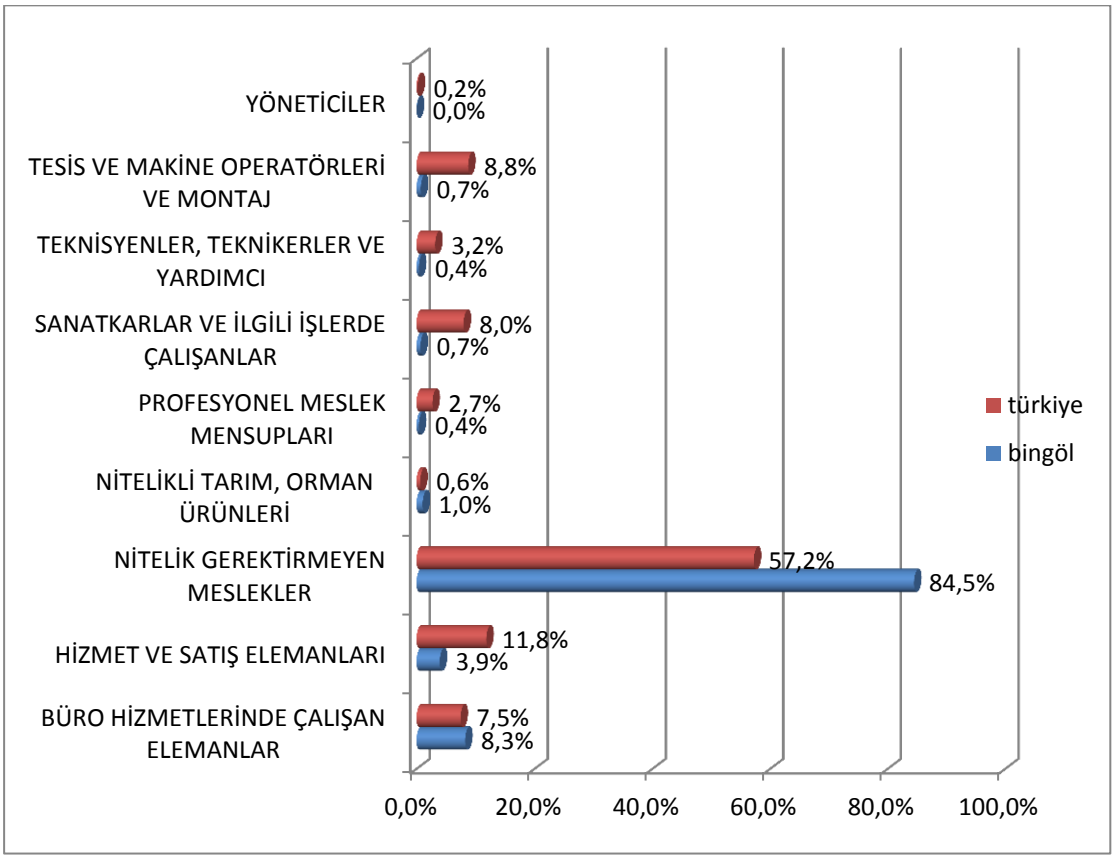

Kaynak: İŞKUR

Açık iş oranlarında olduğu gibi meslek gruplarına göre işe yerleştirme oranlarında ilde % 84,5 ve Türkiye genelinde ise %57,2 ile ilk sırayı nitelik gerektirmeyen meslekler almaktadır. 2013 Ocak-eylül tarihleri arasında işe yerleştirme oranlarına bakıldığında ise nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki bu oran %45,5 ile gerçekleşmiştir. *(Bkz.grafik28)*

Grafik29: İktisadi faaliyet kollarına göre işe yerleştirme 2012, %

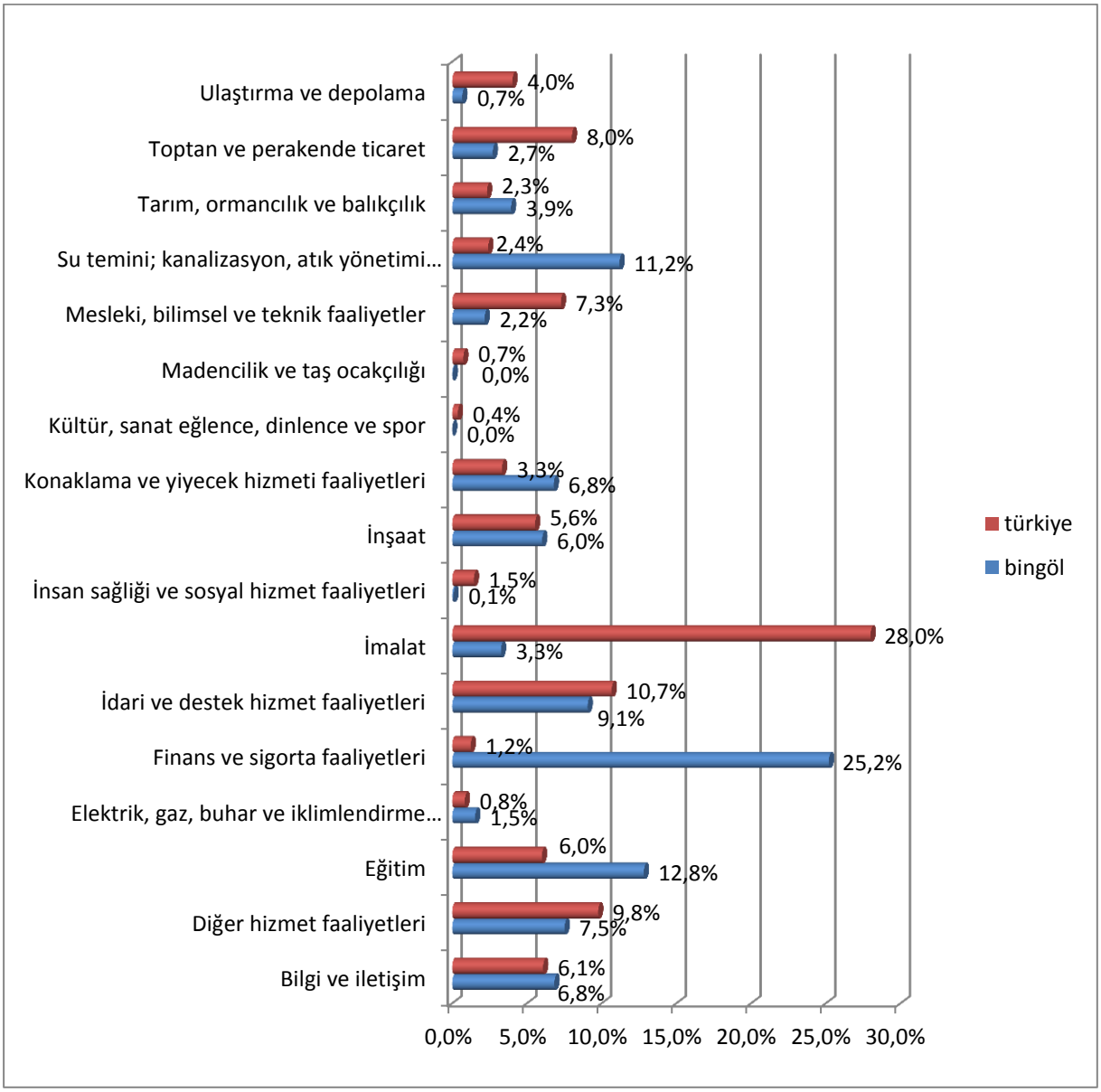

Kaynak: İŞKUR

İktisadi faaliyet kollarına göre 2012 yılında işe yerleştirme oranlarında ilde %25,2 finans ve sigorta faaliyetleri, Türkiye genelinde ise %28 ile imalat sektörleri ilk sırayı almaktadır. Bingöl de ikinci sırada % 112,8 ile eğitim ve ardından % 11,2 ile su temini ve

kanalizasyon atık yönetimi yer almaktadır. Türkiye de ise ikinci sırayı %10,7 ile idari ve destek hizmet faaliyetleri almaktadır. *(Bkz.grafik29)*

Tablo24: Kurs verileri 2012, Bingöl

Kurs Sayısı	Katılımcı Sayısı		
	Erkek	Kadın	Toplam
84	1840	618	2458

Kaynak: İŞKUR

Bingöl'de açılan kurs sayısı 2012 yılında 84 olup bu kurslara giden kadınlar erkeklerin üçte birini oluşturmaktadır. 2013 yılında ise Ocak-Eylül tarihleri arasında toplam 87 kurs açılmıştır. Bu kurslara giden kursiyer sayısı 1582'dir. *(Bkz.tablo24)*

Tablo25: Kurs türlerine göre işgücü yetiştirme kursları, 2012, Bingöl

Kurs Türü	Kurs Sayısı	Katılan Sayısı
Hükümlülere Yönelik Kurslar	2	31
İstihdam Garantili Kurslar	1	102
İşgücü Yetiştirme Kursları/Genel	8	164
İşgücü Yetiştirme Kursları/TYP	47	1984
İşbaşı Eğitim Programı(İEP)	19	23
UMEM Projesi	4	105
UMEM Projesi/İEP	3	49

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında düzenlenen kurslara bakıldığında işgücü yetiştirme kurslarından 47 TYP kursu düzenlenmiş olup 1984 katılımcı faydalanmıştır. Kurs sayılarında ikinci sırayı 19 kurs ile İşbaşı Eğitim Programı(İEP) kursu ve üçüncü sırayı ise 8 kurs ile İşgücü Yetiştirme kursları/genel almaktadır. Fakat katılımcı sayısına bakıldığında İşgücü Yetiştirme kursları/genel ikinci sırayı UMEM Projesi kursları almaktadır. *(Bkz.tablo25)*

Tablo26: İşsizlik sigortası Faaliyetleri, 2012

	İşsizlik ödeneği başvurusu	İşsizlik ödeneği hak edenler		
		İşsizlik ödeneği kesilen	İşsizlik ödeneği biten	Ödemesi devam eden
Bingöl	1058	242	165	273
Türkiye	609.245	121.852	75.032	168.835

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında işsizlik ödeneğine başvuru sayısı 1058 iken bunların 680'i işsizlik ödeneği almayı hak etmişlerdir.2013 Ocak-Eylül tarihleri aralığında ise hak eden sayısı 566 olarak gerçekleşmiştir. *(Bkz.tablo26)*

Tablo27: Eğitim durumuna göre işsizlik ödeneği başvurusu, 2012, Bingöl

	Erkek	Kadın	Toplam
Okur Yazar Olmayan	12	1	13
Okur Yazar	118	17	135
İlköğretim	485	32	517
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	239	40	279
Ön lisans	46	14	60
Lisans	44	9	53
Yüksek Lisans	1	0	1

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında işsizlik ödeneğine başvuranlar içinde erkeklerin sayısı kadınlara göre daha fazla olduğu görülmektedir. Erkekler arasında en büyük pay 485 kişi ile ilköğretim mezunlarına aittir. Kadınlarda ise en büyük pay 40 kişi ile ortaöğretim(lise ve dengi) mezunlarına aittir. Yükseköğretim mezunlarında işsizlik ödeneğine başvurunun giderek azalması dikkat çeken ayrı bir husustur. *(Bkz.tablo27)*

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilizesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına

erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo- İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI[6]**	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**87.719**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip

[6] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Bingöl ilinin işgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile[7] 2012 yılından başlayarak yılda bir kez olmak üzere periyodik işgücü piyasası talep araştırması yapılması planlanmıştır.

Uygulaması ilk kez 2012 Eylül ve Ekim aylarında yapılan bu araştırma ile Bingöl ilinde mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimler izlenecektir. 1-9 çalışanı olan mikro ölçekli işyerlerindeki hızlı açılıp kapanma oranları dikkate alınarak, araştırmanın kapsamı Bingöl ilinin tüm ilçe ve köylerinde bulunan özel sektör, 10 ve daha fazla çalışanı olan yerel birim işyerleri olarak tanımlanmıştır.

10 ve üzeri çalışanı olan işyeri sayısının çok fazla olmaması örnekleme yerine tam sayımın tercih edilmesine yol açmıştır.[8] Araştırmanın çerçevesi Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemidir. İşyeri listeleri her yılın Nisan ayı itibariyle güncelleştirmesine, mikro ölçekli işyerleri kapsam dışında tutulmasına ve alana çıkılmadan önce işyerleri listesi, SGK ve İŞKUR İl Müdürlükleri gibi diğer adres kaynakları ile de kontrol edilmesine rağmen, alanda bazı adreslerin bulunmasında problem ile karşılaşılmıştır. Alan uygulaması sırasında karşılaşılan diğer bir sorun da işyeri faaliyetleri ve işyeri büyüklüklerinde görülen değişikliklerdir. Özellikle 10-49 büyüklüğündeki işyerlerinden bir kısmı 1-9 büyüklükteki işyerlerine kayma göstermiştir.

İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si kapsama dahil edilmiştir.

Araştırmaya 477 işyeri cevap vermiştir. Bu işyerlerinin 61 tanesinin, TÜİK İşyeri Listesinde 10-49 çalışanı büyüklüğünde olduğu halde, alanda 1-9 çalışanı olan işyerlerine dönüştükleri görülmüştür. Bu durum özellikle kendini ticaret sektöründe ve bunu takiben inşaat sektöründe göstermektedir.

[7] Araştırma yöntemi için Ek 4'e bakınız

[8] Tam sayımın tercih edilmesinde İŞKUR'un kendi alt yapısını güncellemek istemesi de önemli bir etken olmuştur.

Tablo28: Sektörlere göre işyeri dağılımı, %

Sektör	Bingöl	Türkiye
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİ. FAAL.	0,0%	0,2%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0,0%	0,8%
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	0,4%	0,9%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİM. ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0,4%	0,3%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0,4%	0,4%
BİLGİ VE İLETİŞİM	0,6%	1,3%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	1,0%	2,3%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	1,3%	1,8%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	1,3%	2,2%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	1,9%	4,4%
EĞİTİM	2,5%	2,9%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	3,4%	6,0%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	3,8%	6,2%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	4,4%	3,6%
İMALAT	8,8%	25,8%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	21,0%	24,7%
İNŞAAT	48,8%	16,2%

Kaynak: İPTA

İlde 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde sektör sıralamasında ilk sırada inşaat sektörü yer almakta, inşaatı sektörünü toptan ve perakende ticaret takip etmektedir. 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinin %48,8'i inşaat, %21'ini toptan ve perakende ticaret sektöründedir. Bu iki sektörü %8,8 ile imalat sektörü takip etmektedir.

Türkiye genelinde de ilk üç sırayı %25,8 ile imalat, %24,7 ile toptan ve perakende, % 16,2 ile inşaat sektörü almaktadır.*(Bkz.tablo28,grafik30)*

Grafik30: Sektörlere Göre İşyeri dağılımı, BİNGÖL, %

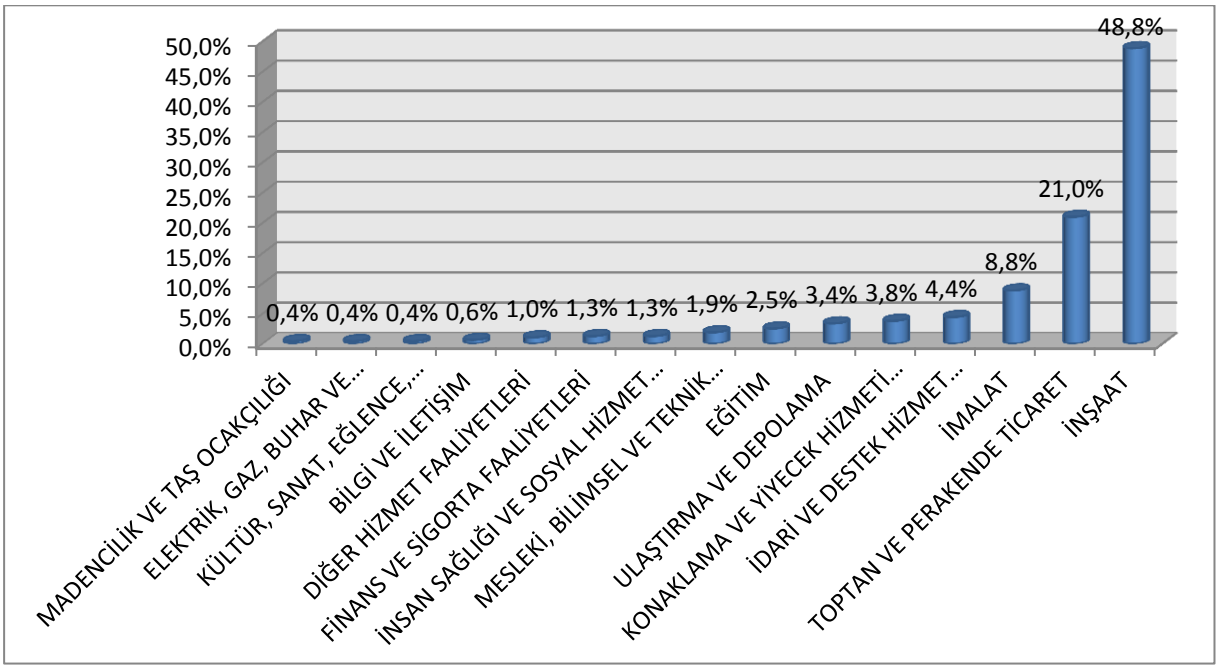

Kaynak: İPTA

Grafik31: Sektörlere göre çalışan sayılarının dağılımları,%

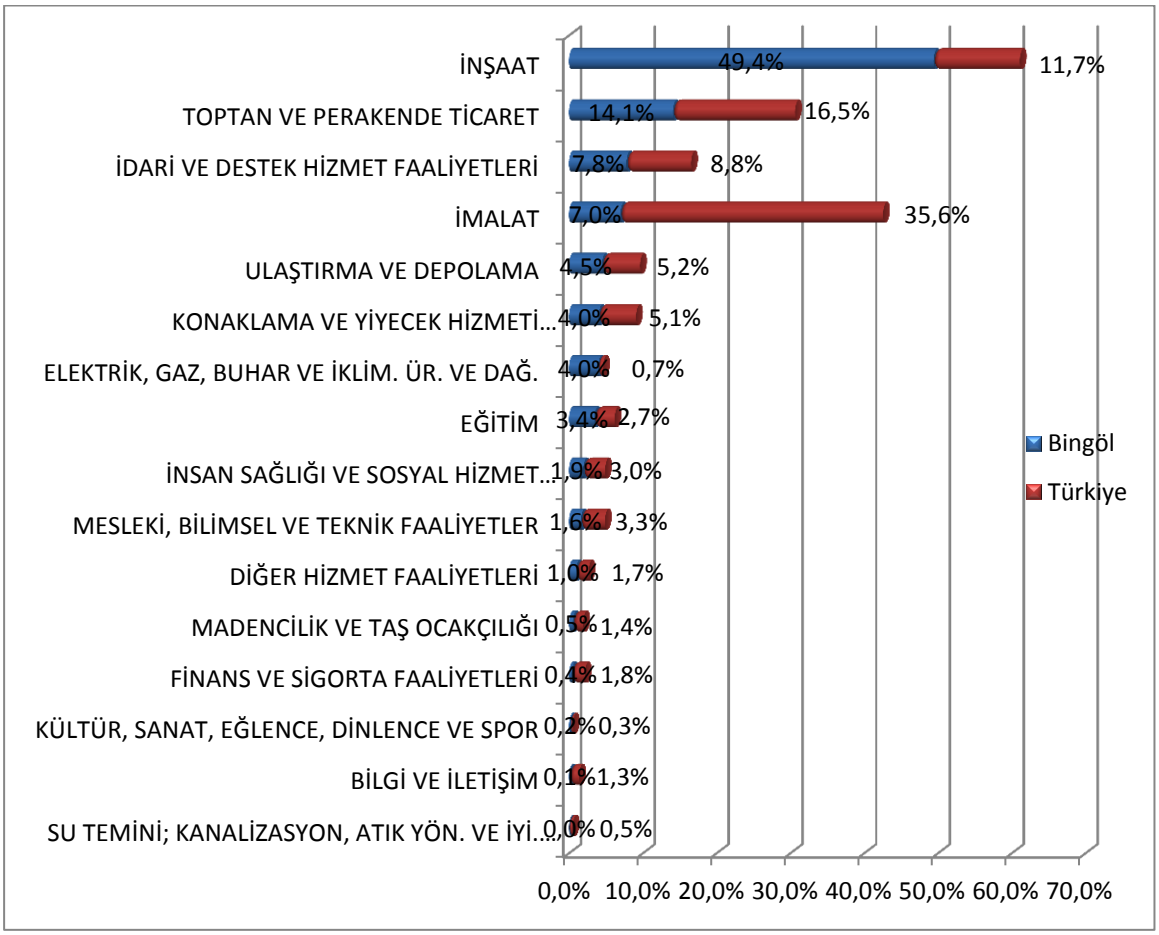

Kaynak: İPTA

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların %71,3'ünü inşaat, toptan ve perakende ticaret ve idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe yer almaktadır. En fazla çalışanı olan sektör inşaat sektörüdür. Ayrıca çalışanların sektördeki ağırlığı Türkiye'den çok yüksektir. İnşaat sektöründe çalışanlar Türkiye'de toplam çalışanların %11,7 si iken, bu oran ilde %49,4'e yükselmektedir. Çalışanların sektörel dağılımında Türkiye de ilk sırayı %35,6 ile imalat sektörü oluşturmaktadır. İkinci sırayı %16,5 ile toptan ve perakende ticaret üçüncü sırayı ise %11,7 ile inşaat sektörü almaktadır. (*Bkz. Grafik31*)

Grafik32: Sektörlere göre çalışan sayıları, BİNGÖL,%

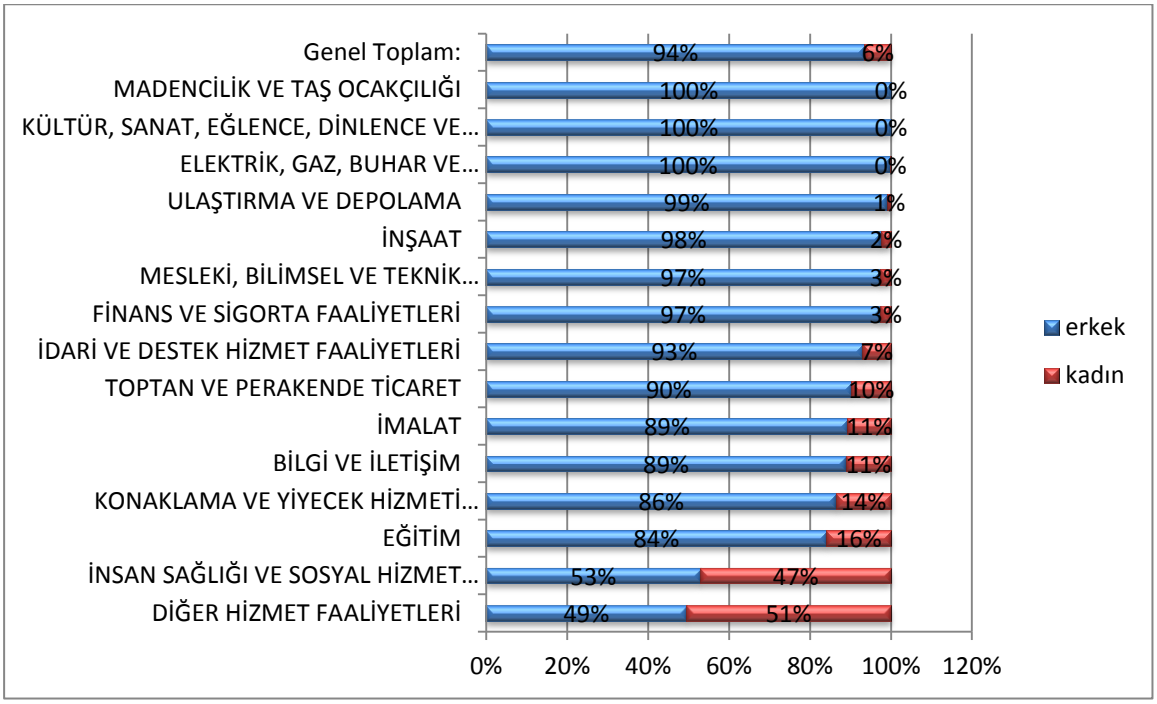

Kaynak: İPTA

Sektörlere göre çalışan sayılarının cinsiyete göre dağılımına bakıldığında kadın çalışanların erkek çalışanlardan fazla olduğu tek sektör diğer hizmet faaliyetleri sektörüdür. İl geneline bakıldığında çalışanların %94' ü erkek %6'sı da kadın çalışanlardan oluşmaktadır.(*Bkz. Grafik 32*)

Grafik33: Meslek gruplarına göre çalışan sayıları,%

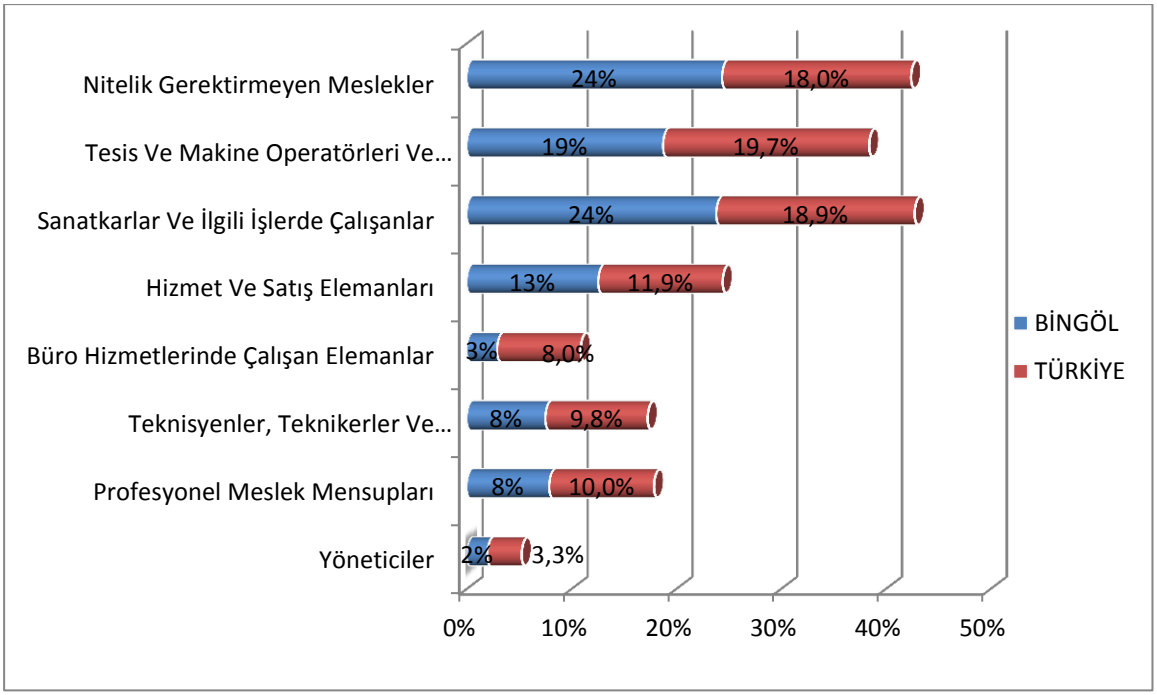

Kaynak: İPTA

İl genelinde yapılan araştırmada meslek gruplarında çalışan sayılarına bakıldığında ilk üç sırayı %24 ile nitelik gerektirmeyen meslekler ve sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, %19 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek gruplarında çalışanlardan oluşmaktadır. Türkiye gelinde ise ilk üç sırayı %19,7 ile tesis ve makine operatörleri, %18,9 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, %18 ile nitelik gerektirmeyen mesleklerde çalışmaktadırlar. İl de ve Türkiye genelinde ilk üç sırayı aynı meslek grupları oluşturmaktadır. Ayrıca ilde ve Türkiye genelinde en az çalışılan meslek grubu da yöneticilerdir.(*Bkz. Grafik 33*)

Bingöl ilinde meslek gruplarının cinsiyet dağılımında erkek çalışan sayılarının kadın çalışan sayılarından fazla oluşu göze çarpmaktadır. Ayrıca nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri meslek grubunda kadın çalışan bulunmamaktadır. (*Bkz. Grafik 34*)

Grafik34: Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları,%

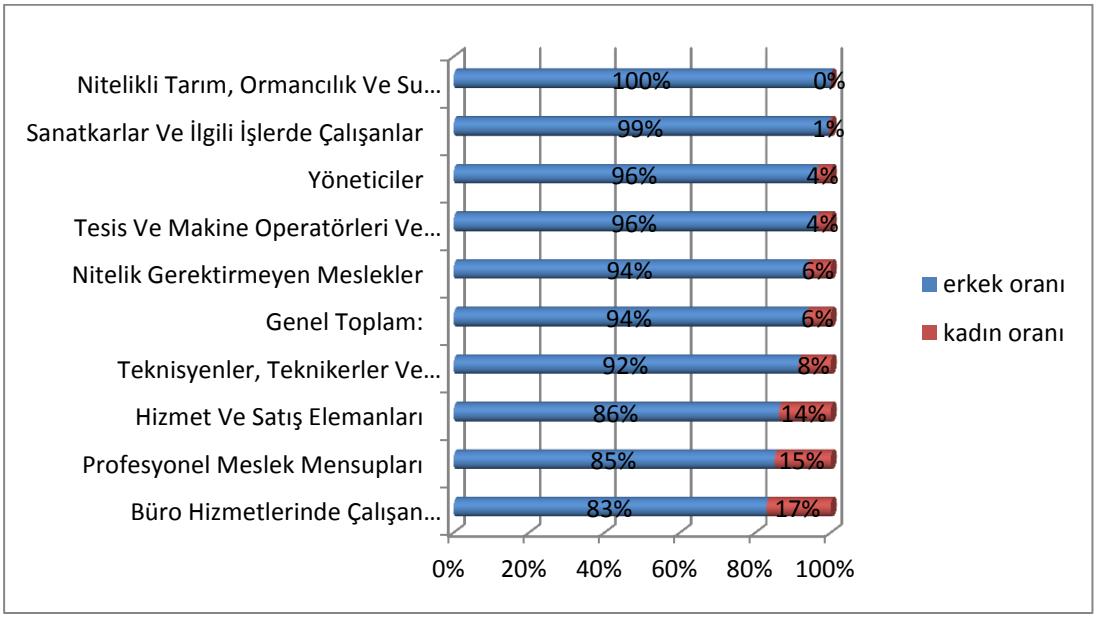

Kaynak: İPTA

Tablo29: Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı

Bingöl	Oran	Türkiye	Oran
Beden İşçisi (İnşaat)	8,0%	Beden İşçisi (İnşaat)	8,5%
Temizlik Görevlisi	5,9%	Ağır Kamyon Şoförü	6,2%
Ağır Kamyon Şoförü	5,8%	Beden İşçisi (Genel)	5,8%
Beden İşçisi (Genel)	5,4%	Temizlik Görevlisi	5,4%
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	2,6%	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	2,8%
Şoför (Yolcu Taşıma)	2,4%	Şoför (Yolcu Taşıma)	2,6%
İş Makineleri Operatörü	1,9%	İş Makineleri Operatörü	2,1%
Sıvacı	1,9%	Sıvacı	2,0%
Garson (Servis Elemanı)	1,8%	Garson (Servis Elemanı)	1,8%
Aşçı	1,6%	Soğuk Demirci	1,6%
Soğuk Demirci	1,5%	İşletmeci (Genel)	1,5%
İşletmeci (Genel)	1,4%	Aşçı	1,4%
Muhasebeci	1,4%	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	1,4%
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	1,3%	Pazarlamacı	1,3%
Beden İşçisi (Temizlik)	1,3%	Sıhhi Tesisatçı	1,3%
Pazarlamacı	1,3%	Muhasebeci	1,3%
Sıhhi Tesisatçı	1,2%	Beden İşçisi (Temizlik)	1,2%
Betonarme Demircisi	1,1%	Betonarme Demircisi	1,2%
Duvarcı	1,1%	Duvarcı	1,2%
Şoför-Yük Taşıma	1,0%	Şoför-Yük Taşıma	1,1%

Kaynak: İPTA

Meslek dağılımında çalışanların %8' i beden işçisi(inşaat), %5,9' u temizlik görevlisi, %5,8 'i ağır kamyon şoförü ve %5,4' ü de beden işçisi(genel) mesleğinde çalışmaktadır. Türkiye genelinde ise ilk sıraları %8,5 ile beden işçisi(inşaat), %6,2 ile i ağır kamyon şoförü ve %5,8 ile beden işçisi(genel) mesleği almaktadır. Hem il genelinde hem de Türkiye genelinde ilk sıralardaki meslekler benzerlik göstermektedir. (*Bkz. Tablo 29*)

AÇIK İŞLER

Referans Dönemi içerisinde (15 Mayıs-30 Haziran 2013) işyerlerinin eleman ihtiyacı duyduğu (açık işlere) meslekler mevcut işgücü talebi hakkında değerlendirme yapılmasına imkan sunan önemli bir göstergedir. Bu mesleklerin hangi sektörlerden talep edildiği, bu meslekler için hangi eğitim düzeyi ve becerilerin talep edildiği ve genellikle açık işlerin nasıl karşılandığına ilişkin bilgileri içermektedir.

Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık[9] iş inşaat sektöründedir. Bingöl ilinde 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde işyeri sayısı en çok olan sektörler inşaat ve toptan ve perakende ticaret olmakla birlikte, çalışan sayısı itibariyle de aynı sıralamaya sahiptir. Açık işlerde ise bu dağılım değişmektedir. En fazla açık işin olduğu sektör inşaat olmakta ve inşaatı imalat ve idari ve destek hizmetler faaliyetleri takip etmektedir. Açık işlerin %28,1'i inşaat , %18'i imalat, %17,5'i idari ve destek hizmetler faaliyetleri sektöründedir. Gayrimenkul faaliyetleri, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi, su üretimi kanalizasyon atık yönetim sektörlerinde ise hiç açık iş bulunmamaktadır.*(Bkz.Grafik35)*

[9] Açık iş yeni yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak bir pozisyon olarak tanımlanır. İşveren, bu pozisyon için, kurum dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif olarak adım atmaktadır ve daha fazla adım atmaya da hazırdır ve bu pozisyonu ya hemen ya da yakın bir gelecekte doldurmayı planlamaktadır. İşgücü talep araştırması kapsamında işyerleri ziyaret edildiğinde mevcut olan açık işler derlenmiştir.

Grafik35: Sektörlere göre Açık işlerin dağılımı,%, 2013

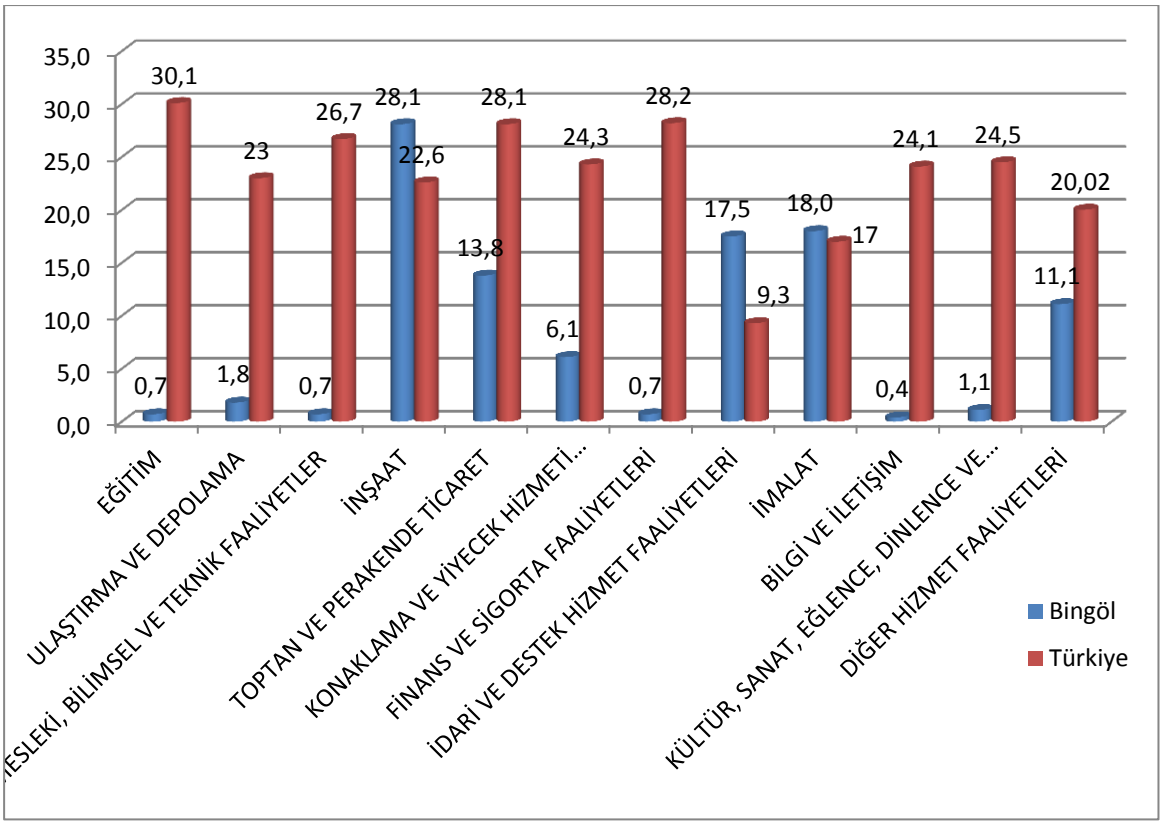

Kaynak: İPTA

Grafik36: Sektörlere göre açık iş oranları, Bingöl, %, 2013

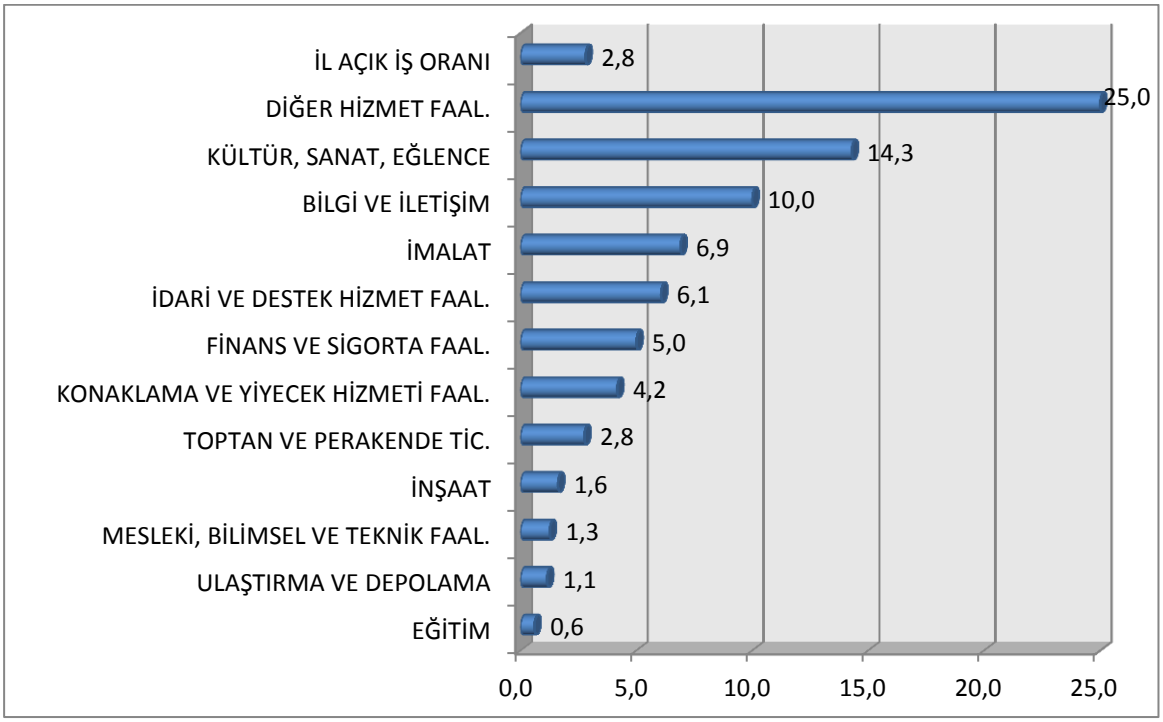

Kaynak: İPTA

Bingöl genelinde açık iş oranı %2,8'dir. Bir başka deyişle her 100 kişilik kadronun 97'si dolu, 3'ü doldurulmaya hazırdır. Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı yüzde 25 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe tespit edilmiştir. Bu sektördeki işyerleri toplam işyerlerinin % 1 ini ve toplam çalışan sayısının %1 ini oluşturmaktadır. Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörünü yüzde 14,3 ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektörü olmuştur. Bu sektördeki işyerleri toplam işyerlerinin %0,5 ini ve toplam çalışan sayısının %0,2 sini oluşturmaktadır. Bu iki sektörü 10'luk açık iş oranı ile Bilgi İletişim Faaliyetleri sektörü izlemektedir. (*Bkz. Grafik36*)

Grafik37: Ana meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Oranı,%,2013

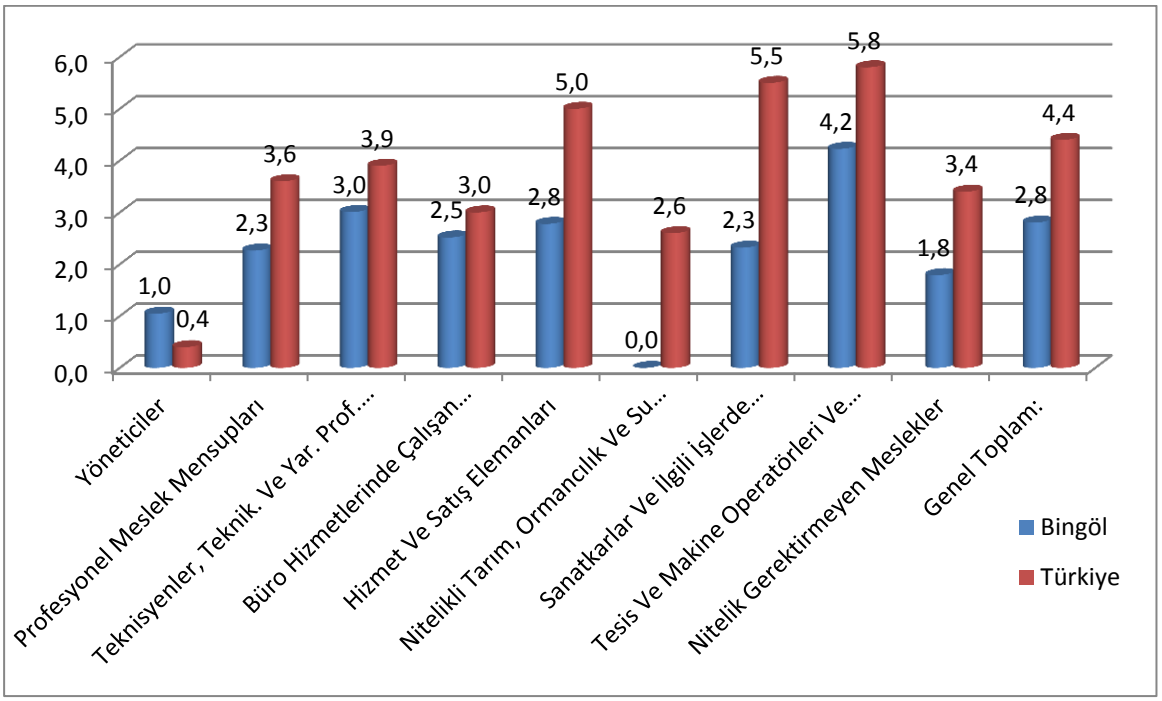

Kaynak: İPTA

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu hem Türkiye genelinde hem de Bingöl'de tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubundadır. Türkiye genelinde bu meslek grubundaki açık işlerin dağılımı %5,8 iken il genelinde bu oran %4,2'dir. İkinci sırada Türkiye de %5,5 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer alırken Bingöl'de ise %3 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek grupları yer almaktadır. Üçüncü sırada ise hem Türkiye'de hem de Bingöl'de hizmet ve satış elemanları yer almaktadır. (*Bkz. Grafik 37*)

Tablo30: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı,%,2013

Bingöl		Türkiye	
Meslek	**Açık iş dağılımı**	**Meslek**	**Açık iş dağılımı**
Makineci (Dikiş)	18,0%	Makineci (Dikiş)	7,9%
Temizlik Görevlisi	10,3%	Beden İşçisi (Genel)	3,3%
Aşçı	9,5%	Güvenlik Görevlisi	3,2%
Bahçıvan	6,0%	Garson (Servis Elemanı)	2,4%
Pazarlamacı	3,3%	Temizlik Görevlisi	2,2%
Kasap	2,6%	Ortacı	1,7%
Ağır Kamyon Şoförü	2,2%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
Muhasebeci	2,2%	Satış Danışmanı	1,6%
Ambalajcı (El İle)	2,2%	Pazarlamacı	1,4%
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	1,9%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,3%

Kaynak: İPTA

Hem Türkiye genelinde hem de Bingöl'de açık işlerin en fazla olduğu meslek Makineci(Dikiş)'dir. Makineci(Dikiş) mesleğinin açık işlerde istenen meslekler içindeki payı Bingöl'de %18 iken Türkiye'de %7,9'dur. Bingöl'de Makineci(Dikiş) mesleğini sırasıyla Temizlik görevlisi, Aşçı ve Bahçıvan takip etmektedir. (*Bkz. Tablo30*)

Grafik38: Açık işlerin eğitim durumuna göre dağılımı,%, BİNGÖL

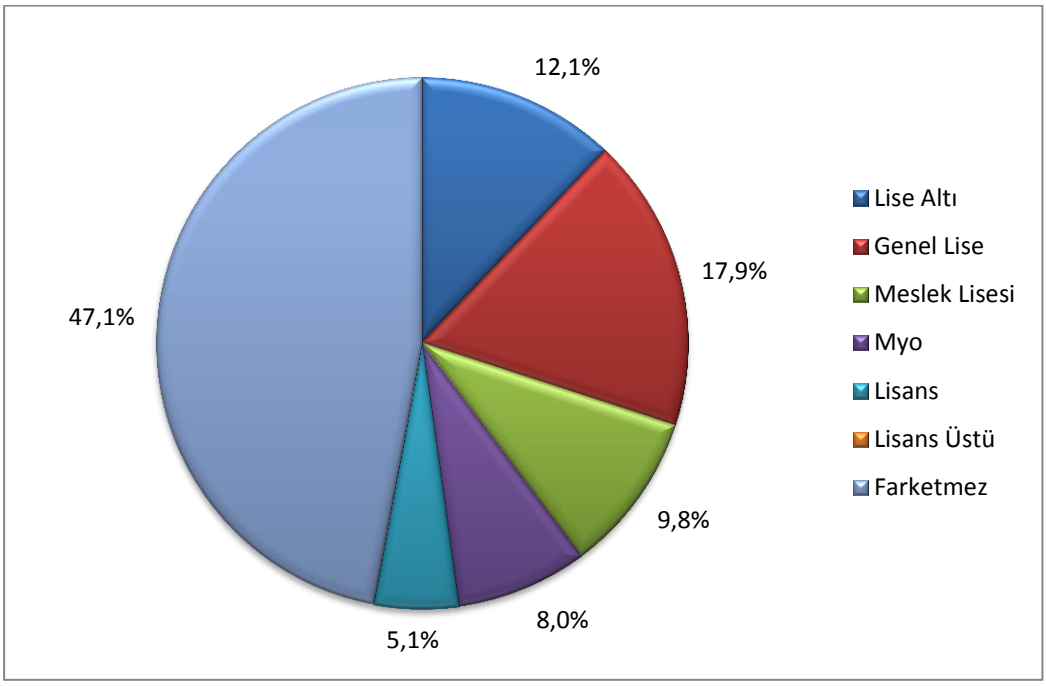

Kaynak: İPTA

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. İşverenlerin çoğu talep edilen eğitim düzeyine fark etmez cevabını vermiştir. Fark etmez cevabını verenlerin oranı %47,1 iken bunu %17,9 ile genel liseler takip etmektedir.*(Bkz. Grafik38)*

Bu durum kendini Türkiye sonucunda da göstermektedir. Türkiye sonucunda oran ilden daha düşük olmakla birlikte (%30,6) yine ilk sırada eğitim düzeyi fark etmez sonucu yer almaktadır. İkinci sırada ilde (%17,9) ile genel lise, Türkiye'de ise (%21,8) lise altı eğitim gelmektedir.

İlde tüm açık işlerde fark etmez ve genel lise eğitim oranı %65'dir. Lise altı eğitim düzeyi oranı %12,1 olurken, meslek lisesi oranı %9,8, MYO %8, lisans eğitimi %5,1 oranında talep edilmektedir. Çıraklık eğitimi ve yüksek lisans eğitim seviyelerini talep eden hiç bir işyeri olmamıştır. Türkiye verilerinde ise meslek lisesi mezunları MYO mezunlarına tercih edilmektedir.

Grafik39: Açık işlerin beceri durumuna göre dağılımı,%, BİNGÖL

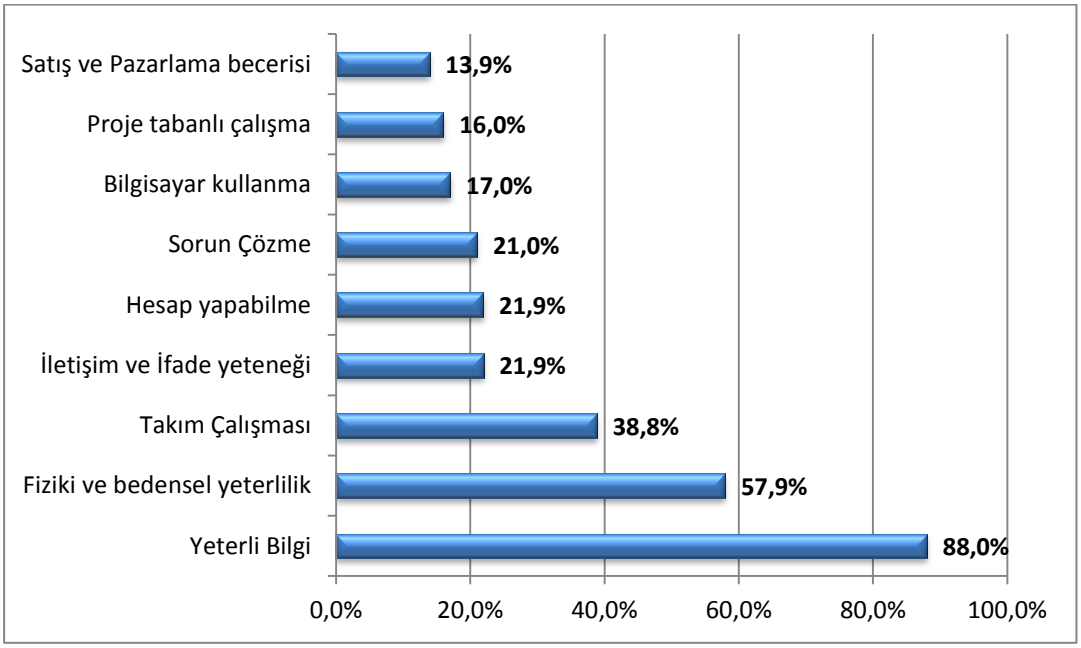

Kaynak: İPTA

Açık iş olan mesleklerde işverenlerin en çok talep ettikleri beceriler[10] yeterli bilgi ile fiziksel ve bedensel yeterliliğe sahip olmaktır. Bu becerileri takım çalışması takip etmektedir. İstenen diğer beceri sıralaması ise şu şekildedir; iletişim ve ifade yeteneği,

[10] Bir meslek için birden fazla beceri girilebildiğinden toplamlar % 100'ü geçmektedir.

hesap yapabilme, sorun çözme, bilgisayar kullanma, proje tabanlı çalışma, satış ve pazarlama becerisidir. (*Bkz. Grafik 39*) Türkiye genelinde de benzer bir yapı söz konusu olup en fazla talep edilen beceri mesleğe ilişkin yeterli bilgidir.

Grafik 40:Eleman temininde başvurulan yollar,%

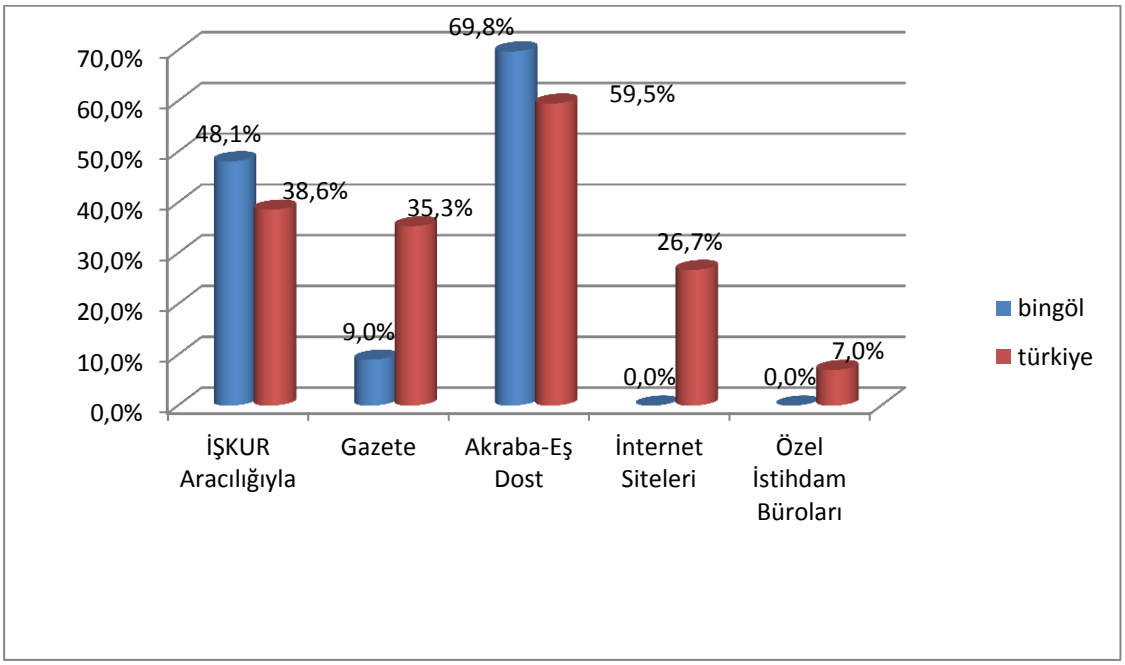

Kaynak: İPTA

Eleman temininde başvurulan yollar Bingöl ve Türkiye genelinde farklılık göstermektedir. Bingöl de eleman temininde sırasıyla akraba eş dost aracılığıyla(%69,8), İş kur aracılığıyla(%48,1) ve gazete ilanlarıyla(%9) eleman ihtiyacı giderilmeye çalışılmaktadır. İlk sırada akraba eş ve dost aracılığıyla olmasında ilin nüfusunun az olması ve işgücüne ulaşılabilirliğin kolay olması gösterilebilir. Türkiye genelinde de sıralama bu şekildedir. Türkiye genelinde Bingöl'den farklı olarak eleman temini internet sitelerinden ve özel istihdam bürolarından da talep edilmektedir. *(Bkz.Grafik40)*

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Anket kapsamındaki işletmelere 2013 yılı içerisinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri sorulmuştur. İşyerlerinin işgücü piyasasında bulmada güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. Bu mesleklerin, meslek gruplarına ve sektörlere göre dağılımı ve teminde güçlük çekilme nedenlerine değinen bilgileri içermektedir.

Tablo 31: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler BİNGÖL

Sektör	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilenlerin Sektörel Dağılımı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	2	0,3%
İMALAT	106	14,4%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ	12	1,6%
İNŞAAT	306	41,6%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	138	18,7%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	29	3,9%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	48	6,5%
BİLGİ VE İLETİŞİM	3	0,4%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	3	0,4%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	6	0,8%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	9	1,2%
EĞİTİM	20	2,7%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	14	1,9%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	41	5,6%
Genel Toplam:	736	100,0%

Kaynak: İPTA

Temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımında ilk üç sırayı inşaat(%41,6), toptan ve perakende ticaret(18,7) ve imalat(%14,4) sektörü almaktadır. Son üç sırayı da %0,3 ile madencilik ve taş ocakçılığı, %0,4'er ile bilgi, iletişim ve finans ve sigorta almaktadır. *(Bkz.Tablo31)*

Grafik41: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, 2013,%

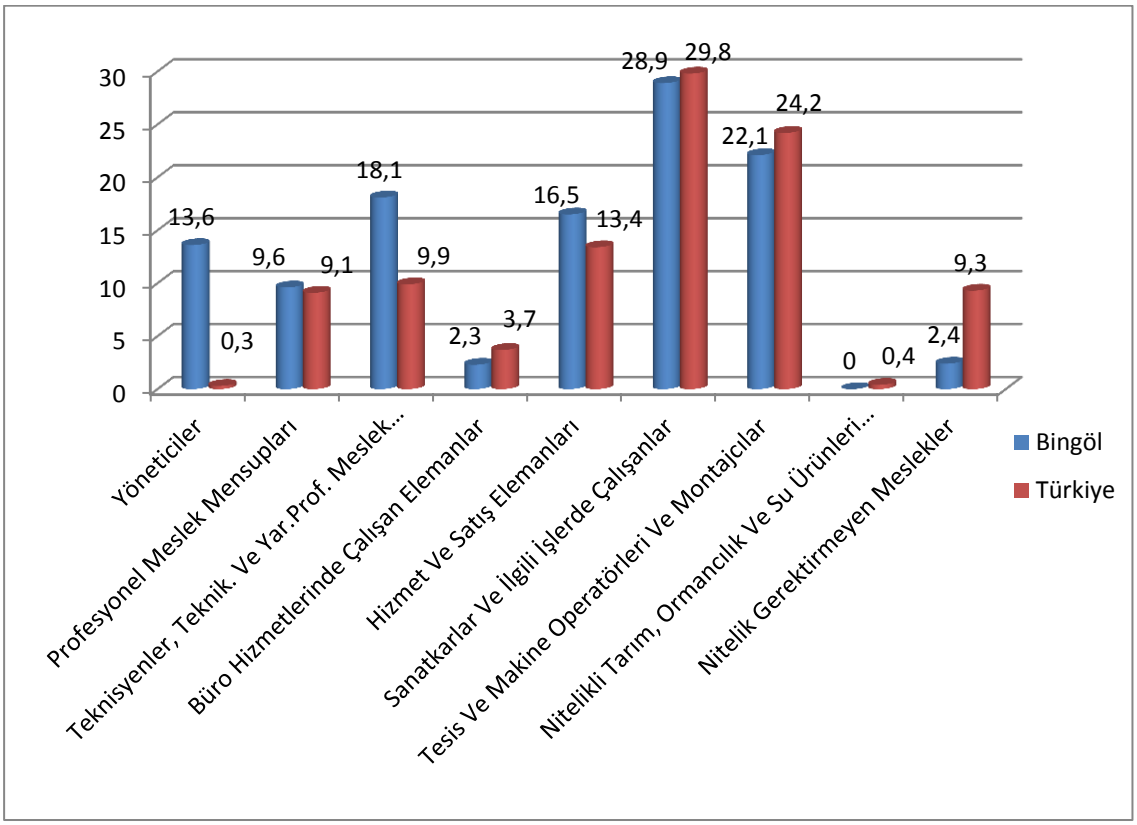

Kaynak: İPTA

Temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek gruplarına göre dağılımına baktığımızda Bingöl ilinde ilk sırayı %28,9 ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar alırken ikinci sırayı ise %22,1 ile Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar gelmektedir bu sıralama Türkiye genelinde de aynı şekildedir. Daha sonra ise %18,1 ile Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları ve %16,5 ile Hizmet ve satış elemanları gelmektedir. Ayrıca Türkiye geneli ve Bingöl'e baktığımızda iki dağılım arasındaki en büyük farkın yöneticiler meslek grubunda olduğu görülmektedir.*(Bkz. Grafik41)*

Tablo32: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Dağılımı

Bingöl	Oran	Türkiye	0ran
Makineci (Dikiş)	7,6%	Makineci (Dikiş)	6,9%
İş Makineleri Operatörü	7,1%	Güvenlik Görevlisi	2,8%
Aşçı	5,7%	Garson (Servis Elemanı)	2,3%
Pazarlamacı	4,2%	Beden İşçisi (Genel)	1,9%
Ekmek Ustası	2,6%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
Sıvacı	2,1%	Satış Danışmanı	1,4%
Ağır Kamyon Şoförü	2,0%	Ortacı	1,4%
Muhasebeci	2,0%	Temizlik Görevlisi	1,3%
Garson (Servis Elemanı)	1,8%	Pazarlamacı	1,3%
Beton Santral Operatörü	1,8%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,2%

Kaynak: İPTA

Temininde güçlük çekilen mesleklere baktığımızda ilk sıradaki Makineci(Dikiş) mesleğinin Türkiye genelinde de ilk sırada olduğu görülmektedir. %7,6 olan Makineci(dikiş) mesleğini Bingöl'de sırasıyla %7,1 ile İş makineleri operatörü, %5,7 ile Aşçı ve %4,2 ile Pazarlamacı meslekleri takip etmektedir. İl genelinde açık işlerdeki inşaat sektörünün payının fazla oluşu iş makineleri operatörüne olan ihtiyacı artırmaktadır. *(Bkz. Tablo32)*

Grafik 42: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenlerine Göre Dağılım,%,2012

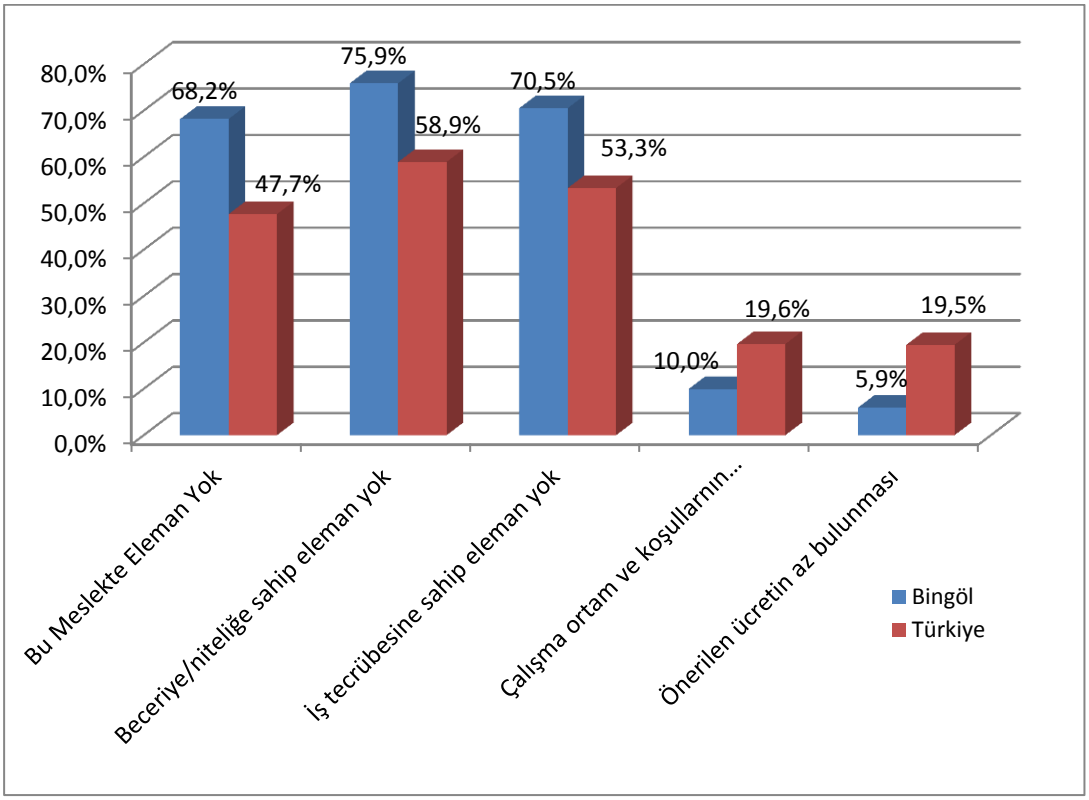

Kaynak: İPTA

Temininde güçlükte işverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. İkinci sırada elemanların yeterli iş tecrübesine sahip olmamaları, üçüncü sırada meslekte eleman bulunamaması gelmektedir. Bu sıralama Türkiye genelinde de aynı şekildedir. Bingöl'de eleman temininde güçlük çekilmesinin nedeni işgücü piyasasının arz tarafı ile ilgili sorunlardır. İşverenlerde veya işyerlerinde fazla bir sıkıntı bulunmamaktadır. *(Bkz. Grafik 42)*

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Gelecek istihdam beklentisi kısa (altı aylık) ve orta (bir yıllık) dönemler itibariyle ölçülmek istenmiştir. Gelecek istihdam beklentisinde ilde kısa ve orta dönem itibariyle sektörel dağılımda mevsimsel değişimler kendini göstermektedir.

Tablo33: Kısa ve orta vadede beklenen net istihdam değişiminin sektörlere göre dağılımı, Bingöl

Sektörler	31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	30 haziran 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık (%)	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran (%)
İMALAT	51	18	7,6	2,7
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRT.	8	19	2,1	5,0
İNŞAAT	-28	615	-0,6	12,9
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	74	20	5,4	1,5
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	27	10	6,2	2,3
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAA.	37	26	9,5	6,7
BİLGİ VE İLETİŞİM	2	0	22,2	0,0
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	2	3	5,3	7,9
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	-12	18	-7,6	11,5
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	23	32	3,1	4,3
EĞİTİM	3	36	0,9	10,8
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAA.	14	14	7,5	7,5
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	1	0	5,6	0,0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	49	31	52,7	33,3
Genel Toplam:	**251**	**842**	**2,6**	**8,7**

Kaynak: İPTA

31 Aralık 2013 tarihi itibariyle Bilgi ve iletişim %22,2 olan NİDO[11], mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ise -7,6'dır. Kısa dönemde Bilgi ve iletişim sektörü genişlemeyi hedeflerken, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe yer alan işyerleri küçülme beklenmektedir. Lokomotif sektör olan inşaat sektöründeki net istihdam değişim oranı % -0,6 iken, Toptan ve perakende ticaret sektöründe %5,4'dür. İnşaat sektöründeki bu beklenti mevsimsel etkilerden kaynaklanmaktadır.

30 Haziran 2014 itibariyle net istihdam değişim oranı %8,7'dir. Orta vadede de en fazla büyüme bekleyen sektör %33,3 NİDO ile diğer hizmet faaliyetleridir. Kısa dönemde mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü küçülmeyi hedeflerken, orta vade de %11,5 NİDO ile genişlemeyi hedeflemektedir. Orta vadede hiçbir sektörde küçülmenin beklenmemesi dikkat çeken diğer bir husustur. Lokomotif sektör olan inşaat sektöründeki net istihdam değişim oranı %12,9 iken, idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe %4,3 tür. (*Bkz. Tablo33*)

[11] Net istihdam değişim oranları değerlendirilirken, gayrimenkul faaliyetleri sektöründe çalışanların toplam çalışanların sadece %0,1'i olduğu dikkate alınmalıdır.

Tablo 34: Kısa ve Orta Vadede Net İstihdam Değişim Oranının Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, Bingöl,%

Meslek Grupları	%,NİDO Aralık	%,NİDO Haziran
Yöneticiler	4,3	0,0
Profesyonel Meslek Mensupları	3,9	2,5
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	7,1	4,1
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	9,8	1,5
Hizmet Ve Satış Elemanları	6,4	3,4
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	33,7	0,0
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	-4,3	21,0
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	6,4	4,0
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1,6	8,1
Genel Toplam	**2,6**	**8,7**

Kaynak: İPTA

Kısa vadede en fazla NİDO %33,7 ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubunda iken sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda % -4,3 küçülme beklenmektedir.

Orta vadede Net İstihdam Değişim Oranı 8,7'dir. 30 Haziran itibariyle en fazla artış beklenen meslek grubunun kısa vadede azalma beklenen sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar olması dikkat edilmesi gereken husustur.

Ayrıca nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanlarındaki net istihdam değişim oranının kısa(%33,3) ve orta vadede(%0) bu kadar farklı oluşu mevsimsel etkilerden kaynaklanmaktadır. *(Bkz. Tablo34)*

Tablo 35: Kısa ve orta vadede en fazla istihdam artışı beklenen meslekler

31 Aralık 2013	30 Haziran 2014
Beden İşçisi (İnşaat)	Beden İşçisi (İnşaat)
Makineci (Dikiş)	Sıvacı
Tuğla İmal İşçisi	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Garson (Servis Elemanı)	Kanal Ve Izgara İşçisi
Fayans, Seramik ve Karo Döşemeci.	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı
Elektrik Teknisyeni	Betonarme Demircisi
İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina	Makineci (Dikiş)
Soğuk Demirci	Duvarcı
Ahşap Doğramacı	Demirci (Makine İle)
Minibüs Şoförü	İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Soğuk Demirci
Temizlik Görevlisi	Aşçı Yardımcısı
Elektrikçi (Genel)	Temizlik Görevlisi
Aşçı	Fayans, Seramik ve Karo

Kaynak: İPTA

Hangi mesleklerin istihdamında artış ya da azalış olacağına dair öngörü sahibi olmanın en büyük faydası Aktif İşgücü Politikalarını bu mesleklere yöneltmektir. Bu sayede istihdamın artırılmasına ve işsizliğin azaltılmasına doğrudan katkı sunulmaktadır.

31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslekler incelendiğinde farklı mesleklerin ağırlıkta olduğunu görmekteyiz. İstihdam artışı beklenen mesleklerde mevsimselliğin etkisi görülmektedir. 30 Haziran itibariyle istihdam artışı beklenen mesleklerde İnşaat sektörünün ağırlığı görülmektedir. Her iki dönemde de sıralanan mesleklerde farklı olan mesleklerin fazlalığını mevsimselliğin etkili olduğunu göstermektedir. *(Bkz. Tablo 35)*

Tablo 36: Kısa ve orta vadede en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler

31 Aralık 2013	30 Haziran 2014
Sıvacı	Tuğla İmal İşçisi
Kanal Ve Izgara İşçisi	Tesis İşçisi (Maden)
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	Ateşçi (Dinamitçi)
Duvarcı	Altyapı Destek (Survey) Elemanı
Tünel Kalıpçı-İnşaat	Tüp (Lpg) Dağıtım Elemanı
Demirci (Makine İle)	Topoğraf
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	Şantiye Şefi-İnşaat
Betonarme Demircisi	Harita Mühendisi
Beden İşçisi (Genel)	Şoför-Yük Taşıma
Kompozit Cephe Kaplama İşçisi	Pişirici (Ekmek)
Alçı Sıva Uygulayıcısı	Ekmek Satış Elemanı
Ağır Kamyon Şoförü	Bekçi
Elektrik Tesisatçısı-Bina	Çelik Kapı Mobilya İşlemecisi
İnşaat Bekçisi	Depo Sorumlusu
Sıhhi Tesisatçı	Kasiyer

Kaynak: İPTA

Kısa ve orta vadede Bingöl ilinde istihdam azalışı beklenen mesleklere bakıldığında mevsimsellik etkisi görülmektedir. Kısa vadede en fazla istihdam azalışı beklenen meslek sıvacı iken ilk 20 meslek içerisinde İnşaat sektörüne yönelik meslekler dikkat çekmektedir. Orta vadede de aynı durum söz konusu yine kısa vade de olduğu gibi azalması öngörülen meslekler içinde inşaat sektörüyle ilgili mesleklerin çokluğu dikkat çekmektedir.(*Bkz. Tablo 36*)

SONUÇ

Bingöl İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki eşleşmeme, diğer bir ifade ile dengesizliktir. Dengesizliği ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin önemli bir kısmı il değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Bingöl, Elazığ, Malatya ve Tunceli illerini kapsayan TRB1 bölgesine aittir. Arza yönelik ikinci kısıtlama ise bu verilerin önemli bölümünün 2012 yılına ait olması, bir kısmının ise daha eski tarihlere dayanmasıdır.

Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi 2013 Mayıs ayında güncelleştirilmesine ve araştırma 10+çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir önemli kısıt ise Türk işgücü piyasasının yapılanmasından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de kayıt dışı çalışma oranı çok yüksektir. Bu durum kendini TRB1 bölgesinde de göstermektedir. İşverenlerin çalışanlarına yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri bilinen bir olgudur.

Araştırmada diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Bingöl ili sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 81 il içinde 72.sıradadır. Çalışabilir yaştaki nüfusun eğitim seviyesi Türkiye ortalamasından daha düşüktür. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (%56) lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Nüfusun %11,6'sı okuryazar olmayanlar, %12,5'i diploması olmayanlardan oluşmaktadır. Nüfusun %17,8'i lise ve dengi okul mezunu iken sadece %7'si yüksek eğitimlidir.

Bu yapının işgücü piyasasını derinden etkilemesi kaçınılmazdır. Eğitim oranlarının düşüklüğü işgücü piyasasına girişi zorlaştırmaktadır. Bingöl ilinde nüfusun kırsal alandaki çoğunluğu tarım sektöründe ücretsiz çalışmayı da beraberinde getirmekte ve bu durum istihdam oranının Türkiye'den daha düşük olmasına yol açmakta ve işsizliği de perdelemektedir.

Tarım sektöründe yaşanan çözülme bölgede de kendini etkin olarak göstermekte ve toplam istihdam oranının azalmasına yol açmaktadır. Tarım dışı çalışan sayısında ise iyileşme görülmektedir. 2012 yılında 2008 yılına göre tarım dışı sektörlerde çalışan sayısındaki artış binde 76,9'dur. (*Bkz. Tablo 37*)

Tablo37: Yıllara gör tarım ve tarım dışı istihdam artışı, bin kişi, 2008-2012, Bingöl

	2008	2012	Artış
Toplam istihdam	249	2253	2004
Tarım istihdamı	0	90	90
Tarım dışı istihdam	249	2163	1914

Kaynak: TÜİK,HİA

Bununla beraber tarım dışı sektörlerde görülen istihdam artışı, tarım sektöründe çalışan oranının hala çok yüksek olması nedeni ile istihdam oranı üzerinde etkili olamamakta ve tarımdaki çözülmeye paralel toplam istihdam oranı yıllar itibariyle azalma göstermektedir.

Toplam istihdamın % 18,1'i sanayi % 42,7'si hizmet ve %39,2'si tarım sektöründedir. Bölge sanayisi nitelikli elemana ihtiyaç duymaktadır. Lise altı eğitimlilerin istihdamdaki oranı %45,7 iken lise ve dengi okul mezunlarında %48,6'ya yüksekokul mezunlarında %68,1'e yükselmektedir.

Bölgede istihdam oranı artarken, işsizlik oranı azalmaktadır. 2011 yılında %48,1 olan istihdam 2012 yılında %50'ye yükselirken işsizlik oranı ise 2011 yılında %10,2'den 2012 yılında %8,5'e gerilemiştir.

2004-2012 yılları arasında cinsiyete göre işsizlik oranlarına bakıldığında erkek ve kadın oranlarının birbirine paralellik gösterdiği ancak 2005 yılında erkeklerde işsizlik oranı artarken kadınlarda ise büyük oranda azalma olmuştur. Bunun sebebi ise kadın

istihdamını destekleyen projelerin fazla oluşu gösterilebilir. Ayrıca yıllar itibariyle işsizliğin her iki cinsiyete göre en az olduğu yıl 2012 en çok olduğu yıl ise 2004 yılıdır.

Bölgede işsizlik oranı ile eğitim seviyesi karşılaştırması yapıldığında eğitim seviyesi arttıkça işsizlik oranının da arttığı dikkat çekmektedir. En yüksek işsizlik oranı %11,7 ile yükseköğretim en az ise %0,9 ile okuma yazma bilmeyenlerden oluşmaktadır. Bölgede lise ve yükseköğretim mezunlarının fazla olması ve bu eğitim seviyelerinden karşılanabilecek iş taleplerin az olması eğitim seviyesi ile işsizliğin orantılı olarak artmasının bir sebebi olarak gösterilebilir.

Yaş grubuna göre işsizlik oranının en fazla olduğu aralık %22,8 ile 20-24, en az olduğu aralık ise %1,4 ile 55+ yaş aralığıdır. 20-24 yaş aralığındaki işsizlik oranının yüksek olmasında bu yaş aralığındaki nüfus oranının yüksek olması ve aynı yaş aralığındaki eğitim seviyesinin düşük olması söylenebilir.

Kadın çalışanların görece olarak ağırlıklı çalıştıkları sektörler %51 ile diğer hizmet faaliyetleri %47 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve %16 ile eğitim sektörüdür. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Bingöl'de ancak daha yüksek eğitim seviyesine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Eğitim durumuna göre işe yerleştirme sayılarında ilk üç sırayı %49,9 ile ilköğretim, %29,1 ile ortaöğretim ve %16,4 ile okuma yazma bilenler almaktadır. Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekliliktir. Bingöl'de İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin yarısından fazlasını lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı yüzde 25 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe tespit edilmiştir. Bu sektördeki işyerleri toplam işyerlerinin % 1 ini ve toplam çalışan sayısının %1 ini oluşturmaktadır. Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörünü yüzde 14,3 ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektörü olmuştur. Bu sektördeki işyerleri toplam işyerlerinin %0,5 ini ve toplam çalışan sayısının %0,2 sini oluşturmaktadır. Bu iki sektörü %10'luk açık iş oranı ile Bilgi İletişim Faaliyetleri sektörü izlemektedir.

Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek makineci(dikiş)dir. Bu mesleği temizlik görevlisi ve aşçı takip etmektedir. Temininde en zorluk çekilen meslek de makineci(dikiş)'dir. Bu mesleği de iş makineleri operatörü ve aşçı takip etmektedir.

İlde açık işlerde işverenlerin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "fark etmez" cevabı dikkat çekicidir. Açık işlerde ilk iki sıradaki meslekler makineci(dikiş), temizlik görevlisi gibi belirli bir eğitime sahip meslekler olmaması da

bunu göstergesidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemeleri etkendir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. İkinci sırada elemanların yeterli iş tecrübesine sahip olmamaları, üçüncü sırada meslekte eleman bulunamaması gelmektedir.

Sadece ilk iki meslekte değil, ilk onda yer alan açık işlerle temininde güçlük çekilen meslekler arasında da büyük bir paralellik vardır. Aynı paralellik istenilen beceri ve niteliğe sahip olunmayan mesleklerde de görülmektedir. Becerilerin geliştirilerek işverenlerin istekleri doğrultusunda açık işlerin karşılanması bu mesleklere ve yukarıda belirtilen meslek gruplarına yönelik eğitim programlarını öncelikli hale getirmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre işletmelerin gelecek beklentileri olumludur. Kısa (altı ay) ve orta (on iki ay) dönem itibari ile en çok net istihdam artışı beklenen diğer hizmet faaliyetleri sektörüdür. Ayrıca kısa ve orta vadede inşaat sektöründeki istihdam değişiminin farklılaşması mevsimselliğin göstergesidir.

Sanayi sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünün yetiştirilmesi, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasına katkı sağlanması amacıyla; dar meslek alanları yerine geniş tabanlı sektörel eğitimin verildiği, modüler yapıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir mesleki ve teknik eğitim sistemi hedeflenmelidir.

Verilecek eğitimlerin gerçekten nitelikli olması, işletmelerin ihtiyaç duyduğu becerileri kazandırması ve istihdam garantili olması gerekir. Bu amaçla verilecek eğitimlerin biçim ve içerik açısından belirlenmesi noktasında mesleki eğitim uzmanlarının yanı sıra ilgili alanlardan işveren temsilcilerinin görüşlerinin alınması çok önemlidir.

İlde dikkat çeken diğer bir husus da özellikle de bazı sektörlerde görülen yüksek işe giriş ve çıkışlardır. Bu yüksek devinim ilde yüksek bir kayıt dışı istihdamın olduğuna dair kanaat oluşturmaktadır. Hem kayıt dışılığın önlenmesinde hem de devinimin işletme ve ekonomide sebep olduğu üretim kayıplarının, elemanları tekrar eğitme maliyetlerinin azaltılmasında da İŞKUR'a görev düşmektedir; işletmelerin eleman alımlarında İŞKUR'u daha fazla kullanmaları için oluşturulmuş olan teşvik sistemlerini işverenlere daha etkili yollarla anlatmak ve işe yerleştirilen elemanların takibini daha etkin yapmak.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

MEB,İstatistikleri

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR	..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI
	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../ .....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S6: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S6.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz. ☐ ⟹ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (sayısallık becerisi) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10		1 2 3 4 5
		☐		☐	

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
5.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	6.3'e geçiniz
	Hayırsa →	6.1 veya 6.2 geçiniz
5.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.	→	7.soruya geçiniz
5.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.	→	
56.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	7.3'e geçiniz
	Hayırsa →	7.1 veya 7.2 geçiniz
5.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum.	→	8.soruya geçiniz
5.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.	→	
57.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	8.3'e geçiniz
	Hayırsa →	8.1 veya 8.2 geçiniz
8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.	→	9.soruya geçiniz
8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.	→	
8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	9.3'e geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
5.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum.	→	10.soruya geçiniz
5.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.	→	
59.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → Görüşme Bitmiştir, TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temimininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5

Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C: Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585
Manisa	1.582
Tekirdağ	1.545
Hatay	1.416
Aydın	1.370
Şanlıurfa	1.342
Kahramanmaraş	1.327
Eskişehir	1.282
Sakarya	1.250
Malatya	1.070
Afyonkarahisar	995
Elazığ	974
Ordu	962
Kütahya	890
Erzurum	856
Van	850
Zonguldak	832
Sivas	804
Çorum	802
Çanakkale	753
Düzce	736
Uşak	691
Giresun	687
Mardin	677
Osmaniye	671
Adıyaman	644
Batman	641
Rize	607
Aksaray	602
Nevşehir	559
Edirne	517
Isparta	505
Kırklareli	485
Kastamonu	481
Yozgat	475
Amasya	445
Niğde	423
Bolu	406
Karaman	393
Yalova	386
Burdur	364
Şırnak	345
Bartın	303
Karabük	299
Bilecik	291
Bingöl	281
Sinop	280
Erzincan	278
Kırşehir	260
Artvin	244
Kırıkkale	240
Siirt	233
Bitlis	216
Ağrı	213
Çankırı	212
Muş	192
Kars	177
Iğdır	162
Gümüşhane	127
Kilis	119
Hakkari	117
Tunceli	93
Bayburt	77
Ardahan	57
Tamsayım toplamı	**38.698**

Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Adana	1.677
Ankara	1.982
Antalya	1.745
Bursa	1.838
Denizli	1.507
Diyarbakır	1.422
Gaziantep	1.472
İstanbul	2.132
İzmir	1.881
Kayseri	1.440
Kocaeli	1.737
Konya	1.658
Mersin	1.572
Muğla	1.478
Trabzon	1.393
ÖrneklemToplam	**24.934**
Tokat (Pilot İl)	704
Samsun (Pilot İl)	1387
Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri	**65.723**

Ek 2- D :Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{İşsiz}{İşgücü\ arzı\ (istihdam+işiz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler, çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus-(İstihdam+İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yükseköğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak

ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9

Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2- İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7
Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2

Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	2	52	0	2	0	0	0,0	0,0	0,0
İMALAT	42	675	50	106	51	18	6,9	7,6	2,7
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME	2	382	0	12	8	19	0,0	2,1	5,0
İNŞAAT	233	4774	78	306	-28	615	1,6	-0,6	12,9
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	100	1363	39	138	74	20	2,8	5,4	1,5
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	16	433	5	29	27	10	1,1	6,2	2,3
KONAKLAMA VE YİYECEK FAALİYETLERİ	18	391	17	48	37	26	4,2	9,5	6,7
BİLGİ VE İLETİŞİM	3	9	1	3	2	0	10,0	22,2	0,0
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	6	38	2	3	2	3	5,0	5,3	7,9
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAAL.	9	157	2	6	-12	18	1,3	-7,6	11,5
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAAL.	21	754	49	9	23	32	6,1	3,1	4,3
EĞİTİM	12	333	2	20	3	36	0,6	0,9	10,8
İNSAN SAĞLIĞI VE SOS. HİZMET FAAL.	6	187	0	14	14	14	0,0	7,5	7,5
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, VE SPOR	2	18	3	0	1	0	14,3	5,6	0,0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	5	93	31	41	49	31	25,0	52,7	33,3
Genel Toplam:	477	9658	279	736	251	842	2,8	2,6	8,7

TÜRKİYE İŞ KURUMU
……. ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres:
Tel:
www.iskur.gov.tr